

VIKTORIA TUULAS: "Peterburi on Eesti järgi täis suurlinn"

» LK 4

PAGULASED SOOVIVAD võrdset palka

» LK 6

Kultuuriminister KEETIS ettelugemispäeval hunti

“Kohe söön sind ära!” lausub kultuuri-
minister Indrek Saar.
Lugemiskoer Hector
niutsatab ja raputab
pead. Tegelikult on
ähvardajaks Andrus
Kivirähk ja tõde
hoopis mujal. Nagu
kirjanduses ikka.

INNA GRÜNFELDT
inna.grunfeldt@ajaleht.ee

On ettelugemispäeva hommik ning bas-
set Hector ehk Heku, diplomeeritud lu-
gemiskoer, kuulab Lääne-Virumaa kes-
kraamatukogus Andrus Kiviräha lugu
“Keedetud hunt” kultuuriminister Indrek
Saare esituses.

Heku toetab pea padjale ja laseb kol-
me pörsakese supikeetmist kuulates sil-
ma vahepeal kinni, dramaatilisemate
kohtade peal tõstab koonu, niutsatab ja
avaldab vaikselt jorinal arvamust.

Heku jaoks on alanud asjalik tööpäev.
Koos perenaise-koerajuhi Riina Roober-
giga on ta käinud Lääne-Virumaa kes-
kraamatukogus lapsi kuulamas üle aasta.
Selle ajaga on lugemise soravaks saanud
üle 20 lapse.

Hekule võib lugeda igaüks, vanusest
ja lugemisoskusest sõltumata. Nii profes-
sionaalset ettelugejat kui näitlejariidu-
sega minister pole Heku enne kuulanud.
Kui tavaliselt on koer ja lugejaga omava-
hel, kõrval vaid perenaine, siis seekord
võivad teisedki lugemisveerandundi
riiulite vahelt jälgida. Sealt kostab vaik-
seid naerutirtsatusi. Pole võimalik tösi-
seks jääda, kui Kivirähka loeb Indrek
Saar.

“Kivirähk on üks minu lemmikuid ju-
ba pikka aega, ilmselt alates neist Varga-

HEKU KUULAB KIVIRÄHKA

Lugemiskoer Heku tunneb end perenaise Riina Roobergi kõrval turvaliselt, aga karmimatel kohtadel saab Indrek Saarelt julgustava pai.

mäe-lugudest, mida ta kunagi lehte kir-
jutas,” selgitab minister, kui hunt keede-
tud ja lugu loetud.

Kiviräha “Rehepapp” on aga üks raa-
matuid, mida Indrek Saar valmis iga hetk
uesti kätte võtma. “Kui seda esimest
korda lugesin, lugesin igat lehte kaks-
kolm korda, sest see oli nii naljakas. Mõ-
nus eneseiroonia, millega ta suhtub meie
rahvuslikku kuvandisse, on terve ja ter-
vendav. Seda on väga lahe lugeda,” põh-
jendab minister.

Lugemine on Saare sõnul oluline sel-
lepärast, et kogu meie kultuur ja sotsiaal-
sed suhted põhinevad lugude jutustami-
sel ning lugemine on üks viis lugusid ju-
tustada.

“Kui mõelda, mis on need turvahet-
ked, mida ühel või teisel kujul elus kaa-
sas kanname, siis on need hetked, kus va-

nemad lugesid ette muinasjuttu või liht-
salt juttu. See on osa meie turvatundest,
mis ütleb, et armastus on olemas ja kus-
kil on keegi, kes on sind alati valmis
hoidma, kaitsma ja mõistma. Need on
olulised asjad,” arutleb Indrek Saar.

Hekule lugemist hindab minister to-
redaks kogemuseks. “Inimestega on see
hüda, et nad kipuvad parandama, kui
laps ette loeb. Koer on väga tänuväärne
kuulaja, temal seda viga ei ole. Kui ta ta-
hab parandada, teeb ta seda ilmselt nii
leebel moel, et see ei häiri kuidagi luge-
ja enesekindlust. Selles mõttes on luge-
miskoera idee lausa geniaalne. Kui sel-
lest esimest korda kuulsin, olin heas mõt-
tes üllatusest tumm. Hea, et seda meie
raamatukogudes ka tublisti kasutatakse,”
räägib Indrek Saar.

Lasteosakonna raamatukoguhoidja ja

lugemiskoera projekti eestvedaja Marion
Talli ütleb, et lapsed on Hekule lugenud
igasuguseid lugusid, üks laps koguni en-
da kirjutatud raamatut, üks põnn vuris-
tas näiteks rääkida inglise keeles ja män-
gis hoolega tähemängu.

Riina Rooberg kinnitab, et polegi täht-
tis, kas laps oskab lugeda, koer kuulab
rahumeeli kõiki. Iga veerand tunni ta-
gant tahab Heku siiski pisukest vahetun-
di, et ennast liigutada ja puhata. “Vahel
jääb ta tukkuma ka, aga lapsi see luge-
mast ei sega,” märgib koerajuht.

Lääne-Virumaa keskraamatukogu di-
rektor Kaili Öunapuu-Seidelberg kinni-
tab, et ette sobib lugeda igas vanuses in-
imestele. “Võib lugeda lastele, aga miks
mitte ka neile, kelle silm enam kirjatäht-
ti ei seleta.” Ja seda mitte ainult ettelu-
gemispäeval.

Kohus mõistis koolitulistajale üheksaaastase vangistuse

Tartu maakohus tunnistas
eile 16aastase noormehe
süüdi Viljandi Paalalinna
kooli õpetaja tapmises ning
tulirelva ja padrunite eba-
seaduslikus käitlemises.

Kohus mõistis süüdistat-
avale üheksaaastase van-
gistuse.

Kohus rahaldas kannat-
anute tsiviilhagi osaliselt,
mõistes süüdimõistetult ja
tema isalt tsiviilkostjana
välja kokku 10 000 eurot.

Menetluskulude katteks
peab süüdistatava seaduslik
esindaja tasuma 11 791 eu-
rot.

Kergendava asjaoluna
võttis kohus arvesse tapmi-
se uurimisele osalist kaasa-
aitamist, kuna noormees
andis uurijatele enda
Facebooki konto vaatlemi-
seks kasutajanime ja parooli.

Noormees võttis eelmi-
se aasta 27. oktoobril oma
vanemate tuppa peidetud
relvakapi võtme, avas selle-
ga relvakapi ja võttis sealt
salaja isale kuuluva revolv-
ri Amadeo ROSSI -851 ning
ühiksa padrunit.

Relva ja padrunid võttis
süüdistatav samal päeval
kooli kaasa.

Kella kahe paiku tulistas
ta kaasõpilaste juuresolekul
korduvalt klassi poole selja-
ga olnud õpetajat, kes suri
saadud vigastustesse. (VT)

ILM TÄNA
+4...+10°C

Vahelduva pilvisusega
olulise sajuta ilm.

LINNUSES ON TÄNAVU KÄINUD 60 000 INIMEST

Äsja suvehooaja lõpetanud Rakvere populaarseimas turismisihtkohas – ordulinnuses – on tänaseks käinud hinnanguliselt umbes 60 000 huvilist.

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid arendusdirektor Kaidu Tiirik rääkis, et hooaeg läks üldjoontes väga kenasti, kuigi tunda andis Venemaa turistide ärakukkumine. Seda on kompenseeritud ameeriklastega, kes saabuvad Eestisse ristluslaevadega.

Praegu valmistatakse ette kergeid remonditöid, et peatada sademete läbiimbumine šoti klubi ruumi.

Uue hooaja uudisena tõi Tiirik välja turniirihobuste maketid, millega saab imiteerida ehtsat rüütli turniiri, teoks saab ka junkrute ehk laste mänguplats redelite ja treppidega läänepoolse külje orvas. (VT)

Kaidu Tiirik (vasakul) demonstreerib linnuse uut atraktsiooni - rüütli turniiri.

Juhtkiri

Virumaa Teataja

Kahtlemata on alkoholi liigtarbimine Eestis probleemiks. Naljalt ei ole alkoholita ühtki pidulikku sündmust, olgu pereringis või mõnel suuremal üritusel.

Liigsed pitsid vähenevad

Telereklaamid, kus ilusad inimesed naudivad mõnda promilliga jooki ja on üdini õnnelikud, on Eestis peagi ajalooks saamas, sest riigil on plaan karmistada alkoholi-reklaami reegleid.

Uurimused kinnitavad, et mida rohkem alaealised alkoholi mõnusa eluga seostavaid reklaame näevad, seda suurem on tõenäosus, et nad hakkavad alkoholi tarvitama.

Reklaam on vaid üks valdkond, millega sotsiaalministeerium plaanib alkoholi liigtarbimist Eestis piirata. Kui Eesti tubaka- ja alkoholikahjude vähendamise koda on selliseid samme tunnustamas, siis Eesti Toiduliidu juhi Sirje Potisepa arvamus kohaselt asub sotsiaalministeerium "kirvega laastama Eesti toidutootjate konkurentsi". Potisepp leiab, et kui reklaami-, turundus- ja müügipiirangud ei ole tõendus põhised, ei tohiks neid rakendada, sest need teevad mõttetuks kodumaise joogitööstuse töökohtade ja tootmise ülalpidamise Eestis.

Kahtlemata on alkoholi liigtarbimine Eestis probleemiks. Naljalt ei ole alkoholita ühtki pidulikku sündmust, olgu pereringis või mõnel suuremal üritusel. Väärikas veinikultuur on

meie laiuskraadil võõras – enamasti ei osata meil nautida sõõmu jumalate jooki hea toidu kõrvale, vaid pideva kaamose käes kannatades juuakse alkoholi, nagu jõutakse. Joovad mehed, joovad naised, joovad lapseohtu noored. Alkoholiga liialdajal on abi saada keeruline ning oma eluviisiga mõjutab ta otseselt oma lähedasi, aga ka kogukonda ja ühiskonda laiemalt.

Riik on püüdnud liigtarbimist piirata küll ostuaegade lühendamisega, küll alaealistelt dokumendi nõudmisega, kuid suuri võite pole saavutatud. Nüüd on plaan 15 aastaga vähendada alkoholitarbimist poole võrra. Selleks on esialgu kavas piirata alkoholimüüki: alates 1. jaanuarist 2017 peab alkohol olema poes muust kaubast eraldi riulitel ning aasta hiljem tuleb suuremates toidupoodides alkoholi jaoks rajada eraldi läbipaistmatute seintega osakonnad, väiksemates poodides tohib alkoholi müüa vaid letist. Loodetakse, et sellel on mõju alaealistele, kel on psühholoogiliselt keerulisem minna poemüüja käest pudelit küsima. Ka ei saa plaani järgi peagi enam osta alkoholi tanklate juures asuvatest poodidest ja omavalitsused saavad tagasi õiguse kehtestada lisa- piirangud alkoholi müüvatele söögikohtadele.

Repliik

Laupäeva-õhtu kuked

TEELE ÜPRUS

Käisin nädalavahetusel Rakveres üle tüki aja peol. Iga kord, kui avalikes meelelahutuskohtades käin, saab minu ettekujutus issanda loomaaiaist täiendust.

Nii ka seekord. Et kained inimesed on sellistes kohtades pigem vähem levinud tõug, oli selle tõu esindajana päris põnev ööelu jälgida. Peab ütleva, et suur osa pidulistest on täitsa muhedad ja sõbralikud, aga vist igasse lambakarja satub ka mõni teist värvi lammast. Alustades närvilistest isenditest tantsuplatsil, kes võõra juhuslikust puudutusest nii närvi lähevad, et juba nende näoilme võiks tappa. Sellised võiks üldse isolatsioonis olla.

Aga siis on ka "kuked" ehk need, kes arvavad, et ongi parimad. Tegelikult näitab muidugi muud. Üldiselt on nad meessoost ega pea paljaks vastassooga robustselt käituda. Mõned näited. Enese vägisi naiste seltskonda surumine, peas nagu "mina olengi Terminaator". Ebasüüdsad tegevused, näiteks ründavalt võõra (!) naisterahva näopiirkonna lakkumine ning kommentaar: "Ära ütle, et sulle ei meeldi". Tagumikust näpistamine. Selle viimase peale saab ikka laksu kirja.

Kirju on see issanda loomaaed.

KOOLIVAHEAEGA saab sisustada noortemajas

Tihitlugu võib olla nii lapsevanematel kui ka noorel endal küsimus: mida hakata peale koolivaheajaga? See on ju aeg, mil ei pea hommikuti vara tõusma, et koolitundi jõuda, kuid samas ei sooviks kogu seda aega ka maha magada. Sellele mõeldes on noortekeskus loonud ideaalsed tingimused, kuidas aktiivselt sisustada oma vaheaega. Kõik planeeritud tegevused algavad alles õhtul, seega saab end rahulikult päeval välja puhata ja siis tulla noortekeskusesse tegutsema.

Oleme võtnud sihiks, et meil oleks võimalus pakkuda mitmesuguseid tegevusi eri vanuses noortele ning nii poistele kui tüdrukutele. Nüüd olemegi jõudnud oma tööga niikaugele, et meie pakutavate tegevuste nimekiri ongi just täpselt nii pikk, et sealt võiks leida endale sobiva igaüks.

Spordi poole pealt on meil esindatud saaljalgpalli treeningud, mis on mõeldud küll nii poistele kui ka tüdrukutele, kuid enamjaolt on need huvi äratanud siiski vaid poistes. Tüdrukutele on sellest aastast pakuda aeroobikatreeningud.

Peale spordi pakutakse noortekeskuses mitmeid käelisi tegevusi. Sellest aastast läheb hooga käima RANK Fashion, mille eesmärk on kasutatud riidele n-ö uue elu andmine.

Noortel on võimalus disainida ja õmmelda endale ise rõivaid. Ka käeliste tegevuste juures oleme sisse toonud uuendusi. Neil, kellele meeldib oma kätega midagi valmis ehitada, on võimalus koostöös juhendajaga luua midagi kasulikku ja praktilist. Noored on selles ettevõtmises juba vägagi agaralt kaasa lõõnud ning nii on valminud meie keskusesse omapärane riul ja uudne moodullava.

Et toetada noorte omaalgatust ning ettevõtlikkust, on noortekeskuses juba teist aastat käimas projektikonkurss "Teeme ise". Igal keskust külastaval noorel on võimalus valmis kirjutada oma projekt, mille ta ise soovib ellu viia.

Meie aitame vahenditega ning oleme igati abiks nii jõu kui ka nõuga. Nii on noored näiteks ise korraldanud jalgpalliturniiri, karaoke- ja filmiõhtuid.

Teist hooaega tegutseb noortekeskuses Riina Stuudio, mis lühidalt öeldes tähendab noortele õpiabi andmist. Koos vastava hari-

**RIINA TOBRELUTS
MARI-LIIS KÜÜSMAA**

Rakvere Avatud Noortekeskuse noorsootöötajad

Vaheaja tegevustega alustasime esmaspäeval, kui leidis aset esimene aeroobika-trenn ning toimus rahvastepallivõistlus.

TAIRO LUTTER, TÖÖTLUS

duse ning kogemustepagasiga juhendajaga täidetakse teadmistülängad, lahendatakse koduseid ülesandeid ning saadakse muud õpingutega seotud abi.

Eriti sisukad on noortekeskuses koolivaheajad, mil meie keskuse külastatavus on alati kõrge.

Et noored saaksid oma vaba aega võimalikult põnevalt sisustada, oleme igasse päeva leidnud mõne tegevuse. Korraldame ka sel sügisvaheajal võistlusi, näiteks piljarditurniiri ja rahvastepallivõistluste, vaatame filme, külastame boolingut ning koolivaheaja lõpetame noortekeskuse sünnipäevapeo ja diskoga.

Vaheaja tegevustega alustasime esmaspäeval, kui leidis aset esimene aeroobika-trenn ning toimus rahvastepallivõistlus.

Ootame kõiki kohalikke noori meie majaga tutvuma ning tegevustes kaasa lööma. Neile, kes pole meie tegemistega veel väga hästi kursis, tahaks mainida, et kõik keskuses aset leidvad tegevused on tasuta. Lisaks noortele kutsume külla ka lapsevanemaid.

Esimene meeldiv kohtumine leidis aset noortekeskuse korraldatud perepäeval. Kohale tuldi koos sülelaste ja ka vanemate võsukestega.

Veetsime koos tõeliselt toreda päeva. Need, kes polnud meie juurde varem sattunud, olid meeldivalt üllatunud ja tunnistasid, et selline päev annab kõigile midagi

juurde: nii lastele, vanematele kui noorsootöötajatele. Seega julgustame kõiki emasid ja isasid leidma tee noortekeskusesse, et tutvuda meie maja tegemistega ja ka sellega, kus ja kuidas teie laps oma vaba aega veedab.

Kahjuks on kohati levimas arusaam, et noortekeskus on vaid n-ö passimise ja aja surnuks loomise paik, kuid nii see kindlasti ei ole.

Meie maja on koht, kus saab sõprade-ga suhelda, rääkida nii õpingutest kui ka muust olulisest, puhata pikast koolipäevast, tegeleda spordi, käsitöö või muu põnevaga. Noortekeskus on noorte jaoks justkui oma väike maailm, psike mudel tänapäeva ühiskonnast. Usune, et lapsevanem, kes on sellega veidigi tutvunud, saab kindlasti parema pildi nii oma lapsest kui ka tema mõttemaailmast.

Rääkides tulevikust, võime uhkusega öelda, et alates järgmisest aastast on meil kavas alustada tööd NEET programmiga, mis on suunatud noortele, kes ei tööta ega õpi, ning võtta oma noortekeskusesse esimene vabatahtlik Erasmus+ programmi kaudu.

Nende uuendustega püüame muuta meie Rakvere Avatud Noortekeskuse veelgi atraktiivsemaks, anname endast jätkuvalt kõik, et toetada ja abistada kohalikke noori ning olla nende jaoks alati olemas.

Vaade

Tümakas ja kepikas

President Ilves väljendas paar kuud tagasi peetud kõnes muret selle pärast, et viimasel ajal on meie keelekasutusse tulnud sõnu, mida tema isegi näitena endale ei luba.

Pealkirjas kasutatud väljendid on tulnud meie kõnepruuki sotsiaalmeediast. Noormees, kes poole oma elust on netiavarustes rännanud, selgitas mulle, et tümakas on muusikastiil, mida viljeletakse elektroonilise tantsumuusika festivalidel. Kepikas aga tegevus, kus noormees püüab avalikus kohas pealtvaatajate juuresolekul tütarlast emaks teha.

Eesti keelt ei ohusta ei venelane naaber-majast ega burkaga pagulane. Isegi mitte valitsuse otsused. Kõige suurem mõju keele ja kultuuri püsimisele on meie endi tegemistel või tegemata jätmistel. Meie oma lolluse eest ei kaitse meid keegi.

Vene ajal oli ühe asutuse nimi ESTGLAVTORGBUM. Miks me ka vabas Eestis paneme oma firmadele nimed, millest pole võimalik aru saada?

Rahvuse kestmisele ja heaolule on tähtis nii ametlik keelekasutus kui ka släng. Imetlen avaliku elu tegelasi, kes on arandanud ja avarandanud diplomaatilise ja kaalutletud sõnakasutuse piire. Sageli on aga nii, et väljautlemiste ebaõnnestunud vorm ei võimalda näha neis peituvat sisu. Kõik, mis on mõeldav, on mõeldav selgesti, ja kõik, mis on öeldav, on öeldav selgesti.

Ja on nii, et ainult omavahel kohtudes ja silmast silma rääkides on võimalik üksteist mõista ja jõuda viha ja paanika algpõhjusteni. 1988. aasta laulva revolutsiooni kuumal suvel saatis üks mu õpilane mulle südamliku kirja ja oma kolmeaastase poja pildi, mille tagaküljel seisis kiri: "Loodan, et minu Siim toob mulle miniaks heledapäise sinisilmse eesti neiu." Ma ei tea, kas see lootus on täitunud.

Isiklikus plaanis teeb iga inimene oma otsused ise. Aga ikka püsib lootus, et vähemalt oma lastele õpetatakse eesti keelt ja tutvustatakse kultuuri. Globaalse eestluse mõju ei tohi alahinnata.

Ma olen selles eas, kus saan anda ainult head nõu, halba eeskujut ma enam anda ei saa. Head kombad ei ole midagi muud kui teiste tunnete tajumine. Püüdkem selle poole, et meie sõnakasutus oleks väärkas ja loomulik. Elus on asju, mida üheselt ära ei sõnasta. Siis on ehk abiks minu vanaema nõuanne: nii lihtsalt ei sobi öelda.

Mare Rossmann

KAARDIMÄNG

Üks neist kolmest mehest võib peagi Tamsalu valda juhtima hakata. Samas võib juhtuda, et volikogu istungil tuuakse mängu keegi neljas.

Tamsalu otsib vallavanemat: KOLM FAVORIITI on selgunud

Tamsalu vallas on segased ajad. Võimumängud valla tasandil võtavad pöördeid, mis üllatavad isegi mängureid endid. Kõige selle keskel valitakse aga uut vallavanemat.

KRISTEL KALJUVEE
kristel.kaljuvee@ajaleht.ee

Septembris avaldati umbusaldust staažikale vallajuhile Toomas Uudebergile, hiljuti esitati umbusaldusavaldus volikogu esimehele Vardo Arusaarele. Umbusaldusavaldus pannakse hääletusele 28. oktoobril toimul vallavolikogu istungil, samal istungil on plaanis valida ka uus vallavanem.

Tamsalu vallajahi ametikohale laekunud seitse avaldust vaatas möödunud nädalal üle selleks moodustatud ajutine kümneliikmeline komisjon. Virumaa Teataja andmetel on praeguseks sõelale jäänud kolm tugevat kandidaati.

Üks neist on seni abivallavanemana töötanud Riho Tell,

kes praegu vallavanema ülesandeid täidab. Kui Tell ütles septembri lõpus, et tema vallajuhiks kandideerida kindlasti kavatse, siis tegi ta seda ometi. "Mõtlesin rahulikult järele, kohtusin veel ühe opositsioonierakonnaga ja peale seda otsustasin siiski kandideerida," rääkis Tell. Konkurentsi peab ta aga kõvaks ning vastaseid väärakaks.

Virumaa Teataja leaadaolevalt on teisteks favoriitideks MTÜ Ökokratt juhatuse liige Priit Adler ning Tallinnast pärit varem diplomaadina töötanud Vahur Luhtsalu.

Samal ajal ei ole aga välis-

tatud, et 28. oktoobril üllatab mõni volikogu liige hoopiski sellega, et toob mängu musta hobuse. "Komisjon ei ole veel oma lõplikku otsust teinud," ütles Tamsalu vallasekretär Elvi Astok.

"Kandidaatide esitamine ei ole keelatud, teoreetiliselt võib seda teha. Küll aga ei ole see praktiline ja eeldaks suurt telgitagust tööd," rääkis Astok. Et vallavanem osuteisteks favoriitideks MTÜ Ökokratt juhatuse liige Priit Adler ning Tallinnast pärit varem diplomaadina töötanud Vahur Luhtsalu.

Volikogu komisjoni liikme Rein Lalli sõnutsi käivad võimumängud igal pool, nüüd tu-

leb aga otsustada, mis vallale kõige parem on.

"Tähtis ei ole kassi värvus, vaid see, et ta hiiri püüab," ütles Lall.

Ka endisele vallavanemale Toomas Uudebergile on Tamsalu rahvas sotsiaalmeedias avalikult toetust jaganud ning avaldanud lootust, et Uudeberg uuesti kandideerib.

Too on aga otsustanud volikokku naasta. Samuti läheb taas volikokku reformierakondlane Pavo Raudsepp.

Volikogust lahkuvad asendusliikmed Heiki Kübar ning Väino Virks.

Uus vallavanem tuleb leida aga enne 4. novembrit, vastasel juhul kuulutatakse volikogu kohaliku omavalitsuse seaduse alusel tegutsemisvõimetuks.

Austria uus suursaadik külastas Lääne-Virumaad

Läinud nädalal külastas Austria vabariigi uus suursaadik Eestis Doris Danler Lääne-Viru maavanemat Marko Tormi ning kohtus ASi Estonian Cell juhtkonnaga.

Maavanem Marko Torm tutvustas Doris Danlerile maakonna haldusterritoriaalset korraldust ja rääkis maakonna eripäradest. Arutleti turismi, kultuuriürituste, kõrghariduse, põllumajanduse ja pagulaste-maatika üle ning kaardistati koostööpunkte.

Marko Torm pidas märkili-seks, et suursaadik valis Lääne-Virumaa teise maakonnana külastuse vääriliseks. "Nii Esto-

nian Cell Austria investorite investeringuobjektina kui ka maakond oma eripäradega mängisid siin kindlasti suurt rolli," ütles ta.

Sisuliselt lepidi kokku saatkonnapoolne kultuuridesant meie järgmise suve Baltoscandali teatrifestivalile.

ASi Estonian Cell juhatuse liige Siiri Lahe märkis, et Doris Danler oli väga huvitatud tehase käekäigust ja väljakutsetest energiamastikul ning lubas omalt poolt toetada ettevõtte valupunktide vahendamist kohtumistel ministeeriumite esindajatega.

AS Estonian Cell on viimas-

te aastakümnete suuruselt teine välisinvesteering Eestisse. Tühjale platsile rajatud puitmasitehase investeeringu algmaksumus oli 153 miljonit eurot ja ettevõtte ainuomanik on Austria päritolu Heinzl Holding GmbH.

Doris Danler on Austria vabariigi suursaadik Eestis alates septembrist 2015. Ta on õpinud politoloogiat Innsbrucki ülikoolis ning lõpetanud selle 1993. aastal kiitussega. Ta on töötanud Austria rahvusringhäälingus (ORF)

Marko Torm kingib Austria suursaadikule Doris Danlerile hommikumantli.

ning vabakutselise ajakirjanikuna Nigeerias. 1997. aastal asus ta tööle Austria välisministeeriumisse. (VT)

Mees kadus matustele mineku asemel ära

Politsei ja 56aastase Meelise lähedased näevad kurja vae-va 8. augustil jäljetult kadunud mehe otsimisel.

Õhtulehe andmetel pidi Tapa vallas Imastus elav Meelis minema koos sõbraga matustele, kuid loobus sellest viimasel hetkel. Teadmata suunas lahkudes võttis ta kaasa kõik riided ja voodipesu, jättis maha aga prillid ja mobiiltelefoni.

Mehe öde ei usu, et vend tegi suitsiidi. Pigem eksis ta ära või läks kuhugi kaugemale tööd otsima.

Ida prefektuuri pressiesindaja Olja Kivistik rääkis, et korralvalvurid on mehe otsingutel suhelnud väga paljude inimestega. Samuti on

kontrollitud rohkeid vihjeid, kuid need pole tulemust andnud.

"Mobiiltelefoni Meelis kaasa ei võtnud ja pangakaarte tal ei olnud," nimetas Kivistik otsimist takistavaid tegureid.

Mees on 174 cm pikk, kõhna kehaehitusega, tal on tumedad hallisegused juuksed, sinised silmad ja päevitunud nahk. Viimati kandis ta seljas triiksärki, reeglina kannab käekella. Meelise eritunnus on see, et tal puuduvad esihambad.

Politsei palub kõigil, kes on kirjeldatud meest näinud või teavad tema asukohta, anda sellest teada lühinumbri 112. (VT)

Keskerakonna kongressile sõidab 53 delegaati

Keskerakonna kongressil esindab Lääne-Virumaad 53 delegaati. Kõige suurem esindatus on Lasnamäe piirkonnal, järgnevad Harjumaa, Jõgevamaa, Põhja-Tallinn ja Lääne-Virumaa.

Kongressil on kokku 1092 delegaati, piirkonnad saavad kongressile saata ühe delegaadi erakonna iga 15 liikme kohta.

Keskerakonna XV kongress koguneb 29. novembril. Erakonna kongress pidi algselt toimuma augustis, kuid partei esimehe Edgar Savisaare haiguse tõttu lükati see siis edasi. (VT/BNS)

Rakveres tuleb liiklusohutuslaine suurkonverents

Täna toimub Aqva konverentsikeskuses VI üleeestiline liikluskasvatuse konverents teemal "Mootorsõidukijuhi väljaõppe roll liiklusohutuses".

Konverentsiga kaasneb ka väike mess, kus maanteeamet, OLE, TÜ Haapsalu kolledž, Tallinna tehnikakõrgkool, MTÜ Eesti Liikluskäitumise Arenduskeskus, Tartu ülikool ja mitu autokooli tutvustavad oma tegevusi ja võimalusi. (VT)

Vinni vald annab välja teenetemärgi

Vinni vallavalitsus otsustas, et hakkab välja andma valla teenetemärgi, millega tunnustatakse tublisid inimesi.

Teenetemärk antakse inimesele, kelle aastatepikkune töö ja tegevus on positiivselt mõjutanud Vinni valla arengut ja mainet. Samuti antakse märk muude saavutuste eest, mis on toonud vallale au ja tunnustust.

Põhjendatud taotluse teenetemärgi andmiseks võivad esitada nii füüsilised kui ka juriidilised isikud. Taotlus peab sisaldama kandidaadi andmeid ning põhjendust,

ERAKOGU

miks kandidaat võiks saada teenetemärgi ka-valeriks.

Üldjuhul antakse teenetemärk üle üks kord aastas, seoses Eesti vabariigi aastapäevaga või valla aastapäevaga. Erandjuhtudel võib teenetemärgi üleandmine toimuda ka muul ajal.

Teenetemärgi koos tunnistusega annab autasustatutele pidulikult üle vallavanem.

Teenetemärk on hõbedast, vapi ülemine kolmnurk ja tammelehed ning tõrud on kuumemallitud rohelisega, ääred kullatud. Lint on valla lipu värvides. (VT)

KOLIMISKAMPAANIA

1.-31. oktoobrini leiad Rakvere Puumarketist linna parimad hinnad!

50%

30%

20%

Rägavere tee 44, Rakvere
Tel 324 4366, 324 3926
Avatud:
E-R 8-17, L 9-15, P suletud

“Peterburi on Eesti jälgi täis suurlinn”

Viktoria Tuulas

Küljetoimetaja Aarne Mäe, aarne.mae@ajaleht.ee, tel 322 9101

AGO GAŠKOV
toimetus@virumaateataja.ee

Mis linn on Peterburi teie jaoks?

Vaatamata igasugustele poliitilistele tõmbetuultele on Eesti diplomaadil Peterburis hea ja turvaline töötada. Peterburi inimesed suhtuvad oma naabrisse Eestisse teistmoodi, kui seda näitab peavoolumeedia. Äsja lõppes muinasjutuline teatrifestival Baltiiski Dom, kus Eesti teater oli esindatud nii põhiprogrammis kui ka eriprogrammis. Eriprogrammis oli kaks päeva pühendatud Lembit Ulfsakile ja Elmo Nüganenile.

Eriti palju rõõmu teebki see, et meie leghendaarne näitleja Lembit Ulfsak võitis tänavu Baltiiski Domi. Varasematel aastatel on selle festivali võitjate seas olnud Eri Klas, Aivar Mäe, Arvo Pärt, Mälu kategoorias ka Georg Ots.

Peterburi on ju kunagi olnud suurim Eesti linn. 20. sajandi algul elas Peterburis rohkem eestlasi kui Tallinnas. Seda aega meenutab Jaani kirik Dekabristide tänaval. Kui palju Eesti hõngu on meie kõige lähemal asuvas metropolis praegu tunda?

Jaani kirikuga on peakonsulaadil väga tihe sidemed. Novembris möödub 155 aastat selle kiriku asutamisest ja 2. veebruaril viis aastat taasavamisest. Vene ühiskonnas jaoks on üllatav, et kirikus on ka Eesti kultuurikeskus. Jaani kirikust on kujunenud üks põnevamaid kontserdisaale.

Peterburis?
Peterburis!

Poole kilomeetri kaugusel Maria Teatri vanast majast, veidi kaugemal uuest majast ja Maria Teatri kammersaal on ka seal lähedal...

Nii ta on. See on nendega võrdväärses konkurentsis, sest kiriku akustikat ja sealset tehnikat oskavad hinnata nii Eesti interpreetid kui ka Peterburi väga tuntud muusikud.

Mis puudutab Eesti jälgi Peterburis, siis Nevskil asub Jelisjejevi maja, mida kaunistavad Amandus Adamsoni skulptuurid, kuulus Singeri maja (tuntud ka kui Дом книги – A. G.), mille kuulus klaaskuul on samuti Amandus Adamsoni tehtud. Kaunis Troitski sild, mida mööda ma kõnnin kaks korda päevas – ka selle imeilusad lambid ja raudkonstruktsioonid on tehtud Tallinnas. Sealgi seisavad Amandus Adamsoni monumendid.

Kui inimesed uurivad ja kui võimalik on, siis ma nühin ikka mõne sildi puhtaks ja ütlen – näete, see on tehtud Eestis ja ma olen selle üle väga uhke. Paljude venelaste jaoks on see suur avastus.

Mis puudutab eestlasi Peterburis, siis me püüame rääkida korralikku vene keelt ja võime isegi infiltrteeruda rahva sekka, aga niipea, kui me oma suu lahti teeme, ütleb iga peterburlane ära, et *Прибалтика*, *Таллинн*. Siis tuleb väga palju nostalgilisi mälestusi Eestist. Nendel, kes praegu Eestisse tulevad, on taasavastamise rõõm.

Kui rääkida turisminumbristest ja suurtest langustest, mis on seotud venelaste ostujõuga, siis mõne riigi numbrid näitavad kuuekümneprotsendilist langust.

Meie numbrid on eelmise aastaga võrreldes vähenenud ümmarguselt 20 protsenti. Langus võib olla seotud ka sellega, et äsja hakkasime nõudma biomeetrilisi passe. See peletab esialgu inimesi. Need, kellel viisat väga vaja pole, lükkavad selle hankimise edasi.

Peterburi on Eestile kõige lähemal asuv suurlinn oma viie miljoni elanikuga. Stockholm, Riia ja Helsingi on kõik alla miljoni elanikuga linnad. Kas peakonsulaadil on ülevaadet, kui palju eestlasi Peterburis käib? See ei ole küll tegelikult konsulaadi asi. Teid hakkab see puudutama siis, kui mõni eestlane hätta jääb.

Eestlasi käib, eriti teeb rõõmu see, et käib kunsti- ja kultuuriinimesi. Mis puudutab turiste, siis nemad on Peterburis äärmiselt distsiplineeritud.

Peterburi on ka Venemaa kuritegevuse pealinn, aga tundub väga tur-

“Mis puudutab eestlasi Peterburis, siis me püüame rääkida korralikku vene keelt ja võime isegi infiltrteeruda rahva sekka, aga niipea, kui me oma suu lahti teeme, ütleb iga peterburlane ära, et Прибалтика.”

VIKTORIA TUULAS
Eesti peakonsul Peterburis

Viktoria Tuulas on 20aastase staažiga diplomaat. Alates 1. augustist 2013 on ta olnud Eesti vabariigi peakonsul Peterburis. Tema töökoht on Peterburi kesklinnas, Bolšaja Monetnaja 14.

valine. On Peterburi tõesti turvaline linn? On ta turvalisem kui näiteks Brüssel?

Minu jaoks on ta tõesti turvaline linn. Liigun ka hästi palju jala. Äärelinna pahandusi otsima ei lähe. See on igas linnas, eriti suurlinnas nii, et kui kuskile slummi lähed, võid mõne pahanduse otsa koperdada, aga kesklinn on tõesti äärmiselt turvaline ja puhas ning – mis ei ole metropolile omane – ei ole ülerahvastatud. See on eriti sümpaatsne.

Kas Eestis toodetud juust on ikka näiteks Lenta24 riiulitel alles?

Sellises mahus Eesti ja üldse Euroopa kaupa, nagu mõne aasta eest, enam poodides ei ole. Laktoosivaba juust peaks küll veel olemas olema, aga ma käin Peterburis söögi- ja jookide poe vahel.

Milline on teie kui diplomaadi missioon – kas viia Eesti Peterburi tagasi või tuua Peterburi, Lenin-

gradi oblasti, Loode-Venemaa heade kavatsustega inimesed Eestisse?

Diplomaadi missioon on hoida suhteid ja hoolitseda selle eest, et kontaktid ei katkeks. Praegu me muidugi Peterburi ja Leningradi oblasti suunal suhete jahtumist ei näe. Nii inimlikul kui ka ametlikul tasemel on suhted päris head.

Eesti peakonsulaadi akendest peaks olema näha Peterburi suurim moske. Islami pealetung Venemaal, Euroopa olukord, põgenikud. Kas see on märgatav ka Peterburis?

Nii ja naa. Esimesena torkavad Peterburis silma Aserbaidžaanist ja Usbekistanist pärit inimesed ...

Ja Jaani kiriku vastas on näiteks üks väga hea tsaihana, usbeki söögikoht ...

Just. Aga neid inimesi on linnapildis näha

ja aeg-ajalt loeme ajalehtedest, kuidas neid tuhandete kaup tagasi saadetakse. Loomulikult jälgitakse murelikult, mis Euroopas toimub, ja aeg-ajalt küsitakse, mida teie Eestis sellest arvate. Meie jälgime Eestis toimuvat mõnes mõttes kõrvalseisjana ning see dialoog või dialoogi puudumine on muretekitav. Probleemist räägitakse väga reljeefselt ja mängitakse pooltõdedega. Me oleme 20 aastat tegelenud sellega, et Eesti muutuks rahvusvahelisemaks ja naised, kes on välismaalasega abiellunud, tahaksid Eestisse tagasi tulla. Praegune dialoogi puudumine teeb kurvaks ja peletab. Ma ei saa teeselda, et olen õnnelik selle üle, mis Eestis toimub. Olles Euroopa Liidus ja nautides selle hüvesid, lasub meil ka kohustus olla solidaarne. Ma loodan väga, et seda olukorda võetakse kui võimalust näidata oma tolerantsust ja sõbralikkust. Loomulikult on igal inimesel oma arvamus. Aga see ei tohiks olla kuri ja teisi inimesi solvav, sealhulgas ka neid solvav, kes juba on Eestis ning on väga vahvad ja meid rikastavad inimesed.

Nädalavahetus Peterburis. Tegelikult on ju võimalik Rakveres, Jõhvis, Narvas istuda bussi peale ja nelja kuni seitsme tunni pärast olla Peterburis. Edasi-tagasi saab 20 kuni 50 euro eest, viisa maksab 65 kuni 135 eurot ja ooperipileti saab kätte vähem kui 20 euroga. Vene Muuseumi pilet on 5–6 eurot. Kas on mõtet see tee ette võtta, teades, et aeg-ajalt jalutavad Talvepalee ees karud, rihma otsas ja suukorviga, aga ikkagi?

On küll. Peterburi tähistas hiljuti oma 300. ja Romanovite dünastia 400. aastapäeva. Peterburi on üles vuntsitud. Ma ei soovita ette võtta sellist tuuri, mille käigus kõik Peterburi-lähedased mõisad ühe päevaga läbi sõidetakse. Püüan endale ikka leida aega, et käia Pavlovskis, Peterhofis, Gatšinas, Kroonlinnas. Heal juhul jõuab päevas läbi käia kaks mõisat. Seal on eestlase jaoks väga palju äratundmist. Kui keegi ütleb mulle, et ma jookseksin nüüd paariks tunniks Ermitaaži, vastan mina, et siis peab täpselt teadma, mida vaadata.

Ermitaaži pilet ei ole kallid, ainult 500 rubla ...

Jah, aga kuhu sa seal jooksed. Käin nädalavahetustel diplomaatidele mõeldud kultuuririhommikutel. Olen seal käinud kaks aastat ja ma isegi ei tea seda, mida ma veel ei tea. Seal läheb poolteist tundi kahe saali peale väga kiiresti. Mina soovitsin Piiteris lihtsalt jalutada ja lõpetada mõnes heas restoranis. Kanaliid on lihtsalt fantastilised.

Tõepoolest, Peterburis võib leida nii armsaid koduseid tänavaid kui ka hiiglaslikke väljakuid, kus inimene tunneb ennast sipelgana. Milline on teie Peterburi? Kuidas teie seda linna iseloomustaksite?

Mulle meeldivad selle linna suurepärase valgused. Mul on võimalus vaadata, kuidas Fontankasse langevad valgused ning sildade ja Faberge' muuseumi peegeldus. Need valgused mängivad ja neid on mõnus vaadata isegi pärast väsitavat tööpäeva. Imeilus on Suveaed, Летний Сад. Mina vaatan Peterburi fotokaamera kaudu. Kui külalised tulevad, näitan neile selliseid kohti, kus nad näevad erilisi vaateid, näiteks Gribojedovi kanalile või Moikale.

Aga kus veel käia? Mõnes poes näiteks?

Nevski 172 on Dagvino kauplus, kust saab väga hea hinnaga konjakit Град петров. (See on kas KB või KC markeeringuga, 6 või 10 aastat tammevaadis laagerdunud jook – A. G.) *Коньяк* on pudelile muidugi kirillitsas kirjutatud, sest nimetust *cognac* nad kasutada ei tohi.

Siis on veel Jelisjejevi kaubamaja, aga Nevski prospektil majas number 54 on üks salapärase uks, mille taga on praegu Carl Oswald Bulla fotonäitus. Bulla oli üks esimesi, kes hakkas tegema fotoreportaaze ja oli ka tsaari ihufotograaf. Pärast revolutsiooni kolis ta Saaremaale ja tegutses seal päevapiltnikuna. Tänavu tähistatakse Peterburis väga suurelt tema 160. sünniaastapäeva. See on jälle sündmus, kus on tunda Eesti hõngu.

Küljetoimetaja Eva Klaas, eva.klaas@ajaleht.ee, tel 322 9113

TÖÖTUTE ABI kasutatakse heakorratöödel harva

Kui veel mõned aastad tagasi tegid pikaajalised töötud paljudes maakonna omavalitsustes heakorra- ja koristustöid, siis nüüd nende abi seal enam kasutama ei kiputa.

EVA KLAAS
eva.klaas@ajaleht.ee

Leping töötukassaga töötute kasutamiseks avalikel töödel on Lääne-Viru omavalitsustest praegu vaid Vihula vallas, kes on sellega rahul: nii mõnigi töö saab tehtud ning ühtlasi saab aktiveerida inimesi, kes mingil põhjusel pidevat tööd ei leia või seda teha ei saa. “Saame kaasata ka selliseid inimesi, kellel pole õigus töötu abirahale,” rääkis Vihula valla sotsiaalnõunik Eha Veem.

Veem ütles, et ka praegu on pikaajalised töötud rakendatud, neile on pakkuja riisumistöid. Eelkõige kasutataksegi töötute abi heakorratöödel, aga ka näiteks koristustöödel, kui valla objektidel on vaja suurpuhastust teha. “Plats saab ju riisutud,” tõi Veem näite ning oli veendunud, et töötutele on reaalset kasu. Samas ütles ta, et selline tegevus on vajalik ka inimestele endile. “Nad tulevad kodust välja, ka omateenitud raha on oluline väärtus, mis tõstab inimese eneseväärikust,” kõneles sotsiaalnõunik.

Veem tunnistas, et inimestega tuleb suhelda, neid motiveerida. Jälgitakse ka näiteks seda, et inimesel ei tekiks liigseid kulusid, näiteks saaks ta heakorratöödele sõita koolibussiga, samuti pakutakse töötajatele süüa.

Kui praegu on töötuid vähe – Vihula vallas 19 inimest, kellest avalikke töid teeb kolm –, siis ajal, kui valitses suur tööpuudus, aitas tööharjumuse hoidmine või kujunemine nii mõnelgi inimesel ka pideva töö leida.

TÖÖKÄSI ei vajata

Kuigi seaduse järgi saavad omavalitsused sõlmida töötukassaga lepingu ja töötuid heakorratöödel rakendada, eelistatakse muid lahendusi.

Tapa muuseumi juhataja Tiina Paas rääkis, et kui mõned aastad tagasi korrustati Tapa vana kalmistut, olid töötud suureks abiks. Ta kõneles, et nüüd enam töötuid mingil põhjusel ei rakendata, aga see võiks teisiti olla.

Töötud saaks suunata linna heakorratöödele, kasvõi lehti riisuma, allasutustesse lihtsamaid korrustustöid või remonti tegema. See tuleks kasuks nii neile endile kui vallale.

Tapa vallavanem Alari Kirt tõdes, et kunagi oli töötukassal ja omavalitsusel avalike tööde tegemiseks leping, kuid enam mitte. Kirt lisas, et tööpuudus praegu tõsiselt mureks ei ole ning palju on inimesi endast.

“Loomulikult on erinevaid põhjusi, miks inimesed on pikka aega töötud, kuid tihti ei soovita tööd leida,” kõneles vallajuht.

Alari Kirt rääkis, et pikaajaliste töötutega tegelemine on suur lisakohustus, sest neil peab olema ka juhendaja, kes on juures ja muu hulgas vaatab, et vajalik ikka tehtud saaks. Alati ei saa arvestada sellegagi, et need inimesed ik-

ka kohale tulevad. Kirt sõnas, et reaalne kasu töödest oli väga väike.

Tööharjutusgruppidega on olnud paremad kogemused, kuid soovi neile omavalitsuse kaudu tööd leida pole töötukassa viimasel ajal avaldanud. Kirdi teada otsib töötukassa partnereid riigihankega.

“Ega neid pikaajalisi töötuid meil kuigi palju olegi ja need kipuvad olema aastast aastasse samad,” kõneles Rakke vallavanem Andrus Blok. Nende rakendamist heakorratöödel ei kasutata. “Vahel sotsiaaltöötaja siiski otsib neile natuke lihtsat tegevust, näiteks kui vaja aidata vanal inimesel puid laduda,” kõneles Blok.

Töötukassa Lääne-Virumaa osakonna juhataja Kai Puhasmets selgitas, et avalik töö on ajutine tasuline töö, mis ei eeldatult kutse-, eri- ega ametialast ettevalmistust, seda võib korraldada kohalik omavalitsus, mittetulundusühing või sihtasutus. Avalikul tööl osale-

mise eest tasutakse töötajale vähemalt tunnipalga alammääras ehk 2,34 eurot tunnis. Üks inimene võib avalikku tööd teha kuni 10 tööpäeva, kuid mitte rohkem kui 50 tundi kuus ja mitte rohkem kui 25 tundi nädalas.

“Töötukassa sõlmib avaliku töö korraldajaga halduslepingu, kus määratakse kindlaks töö laad, töötamiskoht ja keskus ning avalikul tööl osalevate klientide hulk,” selgitas Puhasmets.

Avaliku töö korraldaja peab tagama töötutele kokkulepitud töö, pidama osalejate üle arvestust ning esitama andmed töötukassale. Samuti peab maksma töötutele tasu ja tasuma maksud.

Juhul, kui kohalik omavalitsus on huvitatud oma inimestele avaliku töö pakkumisest, siis on võimalik sellest soovist teavitada töötukassa maakondlikku osakonda.

“Üheks põhjuseks, miks kohalikud omavalitsused ei ole enam sedavõrd huvitatud ava-

liku töö korraldamisest, võib olla asjaolu, et paljude tööde tegemiseks omavalitsuse territooriumil ostetakse teenust sisse ning see oleks kohalikule omavalitsusele täiendav kulu,” lausus Puhasmets.

Tööharjutus on suunatud eelkõige nendele töötutele, kes ei ole pikka aega töötanud, kellel puudub töökogemus või kes ei ole valmis töötama iseseisvalt avatud tööturul.

“Tööharjutuse jooksul tehakse kogukonna hüvanguks kergemaid töid, mis ei nõua erialaseid teadmisi või milleks vajalikud oskused on tööharjutuse käigus juhendaja nõustamisel kergesti õpitavad,” selgitas Kai Puhasmets.

Teenuse käigus antakse ülevaade kohalikust tööturuolukorrast ning külastatakse tööandjaid. Teenuse pakkuja leidmiseks kuulutatakse vastavalt vajadusele välja riigihanked.

“Teenusepakkujad leiavad tööandjad, keda koos tööharjutusgrupiga külastatakse vastavalt kohalikule tööturuolukorrale,” kõneles Kai Puhasmets.

Praegu tegutsevad tööharjutusgrupid Laekveres, Kadri- nas, Tapal ja Rakveres.

50
tundi kuus
võib töötut teha
avalikke töid.

Pajustis purjutasid alaealised

Eelmisel teisipäeval ja neljapäeval käis politsei Pajustis kortermajas, kus ühes korteris pruukisid alaealised alkoholi. Mõlemal päeval alustas politsei purjutanud noorukite suhtes väärteomenetlust.

Politseile on teada, et alaealiste kogunemine ja alkoholi pruukimine sai toimuda seetõttu, et ühe nooruki vanem oli välismaal.

Politsei manitseb lastevanemaid, et kindlasti tuleb pöörata tähelepanu sellele, kellega nad jätavad oma lapsed ajaks, mil ise kodunt ära on. Samuti tuleb noortele selgitada, kuidas alkoholi pruukimine võib tekitada olukordi, kus ohtu satub nende enda või teise inimese elu või tervis või langetakse kuriteo ohvriks. (VT)

Komisjon ei toetanud valimisnimekirjade ülempiiri kohalikel valimistel

Riigikogu põhiseaduskomisjon ei toetanud eelnõu, mis oleks seadnud kohalike omavalitsuste valimistel ülempiiri valimisnimekirjade pikkusele.

“Valimisnimekirjadele ülempiiri seadmine kohalikel valimistel on kohalike omavalitsuste autonoomia põhimõtte riivamine ning valimiskomisjoni töökoormuse võimalik vähenemine ei ole sellise riive tegemiseks piisav põhjendus,” ütles komisjoni esimees Kalle Laanet. Ta lisas, et komisjoni liikmetele jäi ka arusaamatuks, millist ühiskonnas üleväl olevat olulist probleemi peaks eelnõu lahendada. (VT)

Otsitakse abi Haljala kiriku orelirõdu taastamiseks

1997. aastal oli Haljala kirikus põleng, mille tulemusel hävis osaliselt orelirõdu. Nüüd on kogudus asunud seda taastama, kuid oodatakse rahalist abi. Taastamine läheb maksma 7062.60 eurot. EELK Haljala Püha Mauritiuse koguduse kontonumber on EE02 2200 2210 2866 4582, märksõnaks kirjutada “rõdu taastamine”. (VT)

USA diplomaatide delegatsioon külastab Tarka Maja

Reedel külastavad Rakvere Targa Maja kompetentsikeskust USA diplomaadid. Külastus toimub koostöös USA saatkonnaga Eestis.

Külastuse eesmärk on tutvuda Targa Maja süsteemide ja kasutusvõimalustega. Lisaks tutvustavad kolm koostöövõrgustiku ettevõtet oma teenuseid ja lahendusi. (VT)

Korduvad liiklusrikkujad jäid sõidukita

Alates juunist jäi Virumaal jalameheks neli sõidukiomanikku, kes pidevalt olid rikkunud liikluseadust.

Juunis pidasid Rakvere politseinikud kinni sõiduauto Audi, mille roolis olnud 40aastasel mehel puudus juhtimisõigus ning autole ei olnud tehtud ülevaatus ega kindlustust. Et see polnud juhile esmane rikkumi-

ne, määrati talle üldkasulik töö ja sõiduk konfiskeeriti.

Juulis peeti Rakveres kinni sõiduauto Volkswagen, mida juhtis alkoholi joobes 23aastane mees. Sõiduki omanikule, kes istus kõrvalistmel, oli selsamal päeval koostatud sama rikkumise eest väärteoprotokoll. Talle määrati rahatrahv ja sõiduk konfiskeeriti.

“Sellisest käitumisest saab järeldada ainult seda, et isikutele puudub vähimgi tahtmine õiguskorrald kinni pidada,” ütles Rakvere politseijaoskonna vanemväärteomenetleja Ave Uue. “Oma teoga panid nad ohtu nii enese kui ka kaasliiklejate elu. Isikuid on varasemalt karistatud erinevate liiklusrikkumiste eest, mille eest määra-

tud karistused ei ole suutnud panna inimesi õiguskäitumisele. Karistus peab avaldama mõju ja toimima. Arusaam õiguskäitumisele käitumisest saab tulla ainult inimese hoiakute muutmise kaudu.”

Septembris pidas Jõhvi politsei kinni sõiduauto Škoda, mille roolis olnud 38aastane mees oli juhtimisõigusega ja al-

koholi joobes. Oktoobris peeti Jõhvis kinni sõiduauto Ford, mille roolis oli alkoholi joobes ning juhtimisõigusega 57aastane mees. Mõlemad mehed olid varem nii väärteo- kui ka kriminaalkorras karistatud.

Et karistused ei ole seni soovitud mõju avaldanud, määrati juhtidele arest ja nende sõidukid konfiskeeriti. (VT)

Küljetoimetaja Kristi Ehrlich, kristi.ehrlich@ajaleht.ee, tel 322 9117

LIIGA PALJU vaba aega

Varjupaigataotlejate päevad Vao keskuses on praegu sisutihjad ja tööle asumine nende jaoks igati tervitatav.

MEELIS MEILBAUM

Varjupaigataotleja: soovin eestlastega võrdset palka

Vao varjupaigataotlejate keskuses viibiv egiptlane Ahmed (26) ei soovi elatuda Eesti riigi makstavatest toetustest ja asuks esimesel võimalusel tööle.

KRISTI EHRLICH
kristi.ehrlich@ajaleht.ee

Tööle asumiseks peab ta saama kõigepealt kas rahvusvahelise kaitse Eesti riigilt ehk elamisloa pärast kuuekuulist ootamist või õiguse asuda tööle kuuekuulise ooteaja järel. Vaos on Egiptusest Moskvasse ja sealt Eestisse rännanud Ahmed olnud poolteist kuud.

“Muidugi tahan tööle minna, sest vaba aega on liiga palju. Tahan ühiskonda sulanduda, et eestlased saaksid teada, et oleme haritud, meil on oskused ja oleme võimelised ühiskonna arengusse panustama,” kõneles Ahmed, kes ei soovi elada toetustest, vaid tahab oma elatise ise teenida ja iseendale loota.

Egiptuses töötas Ahmed hotelis administraatorina ja kokana. Moskvast elades tegi ta abikoka tööd Arabia restorani köögis.

Eestis tööle saamiseks oleks ta valmis end täiendama või isegi uut ametit õppima.

“Asi pole selles, mida mina teha tahan, kõik sõltub Eesti tööturust,” lausus Ahmed, kes konkreetselt palganumbrit, mida ta teen

nida tahaks, ei nimeta, sest annab endale aru – eesti keelt ta ei oska. Aga palka, mis võimaldab normaalset elu, tahab ta sellegipoolest teenida. “Et elada nagu elavad eestlased.”

Vao keskuse töötegevuste juhendaja Sirje Vällmanni sõnul pole Ahmed ainuke varjupaigataotleja, kellel on tungiv soov tööle minna. “See soov on suurem, kui me oskame arvata, suurem, kui me oskame eeldada,” ütles Vällmann.

Keskuses elavatest inimestest ütlevad tema sõnul paljud, et nad on nõus ükskõik millist tööd tegema, kui nad sellega vähegi toime tulevad.

Aga ka nende hinnangul peab tehtava töö eest makstav palk võimaldama ära elada, sest kui varjupaigataotleja tööle asub ja keskusest lahkub, tuleb tal endal tasuda oma üürikorteri eest ja maksta kommunaalkulud ning toit lauale muretseda. Riik siis enam ei toeta.

Vao keskus teeb koostööd töö-

tukassaga, kes aitab keskuses elavatel inimestel leida endale tööprikkat kohti ettevõtetes, et seeläbi lihtsustada edaspidist tööle asumist.

Vällmann ütles, et üks Tallinna ettevõtte on Vao keskusest võtnud endale tööle kaksteist inimest, aga töötatakse ka mujal: Lõuna-Eestis, Võrtsjärve ääres, Kohilas. On neid, kes on omale Vaosse elamise üürinud ja töötavad Pandivere piirkonnas ettevõtetes. Oma kodumaal toitlustusasutustes, ehitusel plaati-jana, autoremondiluksepana, müürsepana ametis olnud varjupaigataotlejad teevad siin töid, mis head keeleoskust ei nõua.

“Täna (möödunud kolmapäeval Väike-Maarja spordihoones peetud ettevõtlusmessil – toim.) rääkisime mitme ettevõtjaga, kes kaaluvad tööprikkat või kasutada meie inimesi ajutise tööjõuna,” märkis Vällmann.

Keskuse juhataja Jana Selesneva ütles, et tagasiside ettevõtte-

VAO KESKUS

Vao varjupaigataotlejate keskuses on praegu 17 rahvusvahelise kaitse saanud isikut. Kokku on keskuses 82 elanikku.

test, kus varjupaigataotlejad tööprikkat teinud, igati positiivne.

“Õeldakse, et nad teevad tööd suurema kohusetundega kui meie oma inimesed, et hoida lippu kõrgel järgmistele varjupaigataotlejatele, kes tööle soovivad,” vahendas keskuse juhataja ettevõtetest kuulnud.

Näiteks ootab üks töandja, millal Vao keskuse konkreetne klient saab ametliku õiguse töötamiseks. Talle on selleks puhuks isegi juba korter valmis vaadatud.

Möödunud kolmapäeval Väike-Maarja spordihoones peetud PAIKi ettevõtlusmessil olid ettevõtete kõrval väljas ka Vao keskuse elanikud, kes tutvustasid oma oskusi ja üks afgaani naine müüs ka oma käsitööd.

KOMMENTAAR

Töökohtade arv võib edaspidi väheneda

Kiire palgatõus mõjutas inimesi tööturul aktiivselt osalema: tööealiste arvu kahanemisest hoolimata kasvas esimesel poolaastal tööjõu hulk majanduses.

Hõive aastakasv oli 2015. aasta esimesel poolaastal kiire, tõenäoliselt mõjutas seda töötamise registri jõustumine 2014. aasta juulis.

Tööpuuduse kahanemine on hakanud tõenäoliselt lõppema: 2015. aasta teises kvartalis tõusis hooajaliselt silutud töötuse määr ja kolmandas kvartalis kasvas uute registreeritud töötute arv, kui hooajatöölise tööleping oli lõppenud.

Tootlikkus 2015. aasta esimesel poolaastal kahanenud ja tööjõu ühikukulu aastakasv kiirenes. Kuigi mitut tegevusala mõjutasid negatiivsed välistegurid, mis on tõenäoliselt ajutised, ei pruugi ettevõtete varem kogutud kasum olla piisav halbade aegade üleelamiseks. Tööjõu ühikukulu kasv suurendab seega riski, et tööandjad vähendavad töökohtade arvu ja tööpuudus suureneb.

Tööealiste arvu kahanemisest hoolimata kasvas 2015. aasta esimesel poolaastal tööjõu hulk majanduses. Töötajate positsioon palgaläbirääkimistel tugevnes, millele viitab see, et sama tootlikkusega töö eest maksti kõrgemat palka. See omakorda motiveeris inimesi tööturul osalema.

Hõive aastakasv oli 2015. aasta esimesel poolaastal kiire. Tänu registreerimiskohustusele liikus osa varimajanduse töötajaid ametlikku hõivesse. Kvartaliravestuses on hõive kasv 2015. aastal märgatavalt vähenenud, seda koos majanduskasvu pidurdumisega.

Eestis on tööpuudus praegu märksa väiksem kui meie naaberriikides ja Euroopa Liidus keskmiselt, samuti väiksem kui Eesti pikaajaline keskmine. Pika- ja lühiajaline tööpuudus on seejuures kahanenud ühesuguses tempos, mis viitab sellele, et ka struktuurne tööpuudus on vähenenud. Tööpuuduse kahanemine on aga hakanud lõppema: hooajaliselt silutud töötuse määr 2015. aasta teises kvartalis tõusis. Selle taga oli tõenäoliselt aktiivsem tööjõu osalemine, kuid kolmandas kvartalis lisandus registreeritud töötute hulka varasemast enam inimesi põhjusel, et nende töösuhe lõppes.

Keskmine brutokuupalk tõusis 2015. aasta esimesel poolaastal märksa aeglasemalt kui 2013. aastal, kuid veidi kiiremini kui 2014. aasta keskpaigas. Palgatõus kiirenes osalt tänu kollektiivsetele kokkulepetele avalikus sektoris: hariduses ja meditsiinis.

Eesti eraettevõtetes oli palgatõus mõeldukam, mis toetab nende konkurentsivõime säilimist, eriti eksportivas sektoris. Töötamise registri mõjul on aga lisandunud madalapalgalisi töötajaid, mistõttu võib palgatõusu aeglustumine näida statistika põhjal suurem, kui see tegelikult on.

Statistikaameti 2015. aasta sügise revisjoni tulemusel muutus 2013. ja 2014. aasta tööjõu ühikukulu kasv aeglasemaks ja tootlikkuse kasv kiiremaks, kui see oli varasemate hinnangute järgi. 2015. aasta esimesel poolaastal aga tootlikkus kahanenud ja tööjõu ühikukulu aastakasv kiirenes.

Lisaks tööjõunappusest tingitud palgasurvele kasvas tööjõu ühikukulu 2015. aasta esimesel poolaastal mitmel tegevusalal ka välisšokkide mõjul, mis kahandasid mitme tegevusala ettevõtete kasumit. Sellisteks šokkideks võib näiteks pidada energiaspektori jaoks madalaid energiahindu maailmaturul, madalat piima hinda ja seakatku epideemiat põllumajanduses ning Venemaa sanktsioonide tõttu vähenenud transiitkaubandust veenduses.

Kuigi osa šokkidest on tõenäoliselt ajutised ja nende möödumisel ettevõtete kasumlikkus taastub, ei pruugi varem kogutud kasum olla piisav halbade aegade üleelamiseks.

ORSOLYA SOOSAAR
Eesti Panga ökonomist

Töötamise registri mõjul on aga lisandunud madalapalgalisi töötajaid, mistõttu võib palgatõusu aeglustumine näida statistika põhjal suurem, kui see tegelikult on.

Remont pangamajas jätkub

Targa Maja valmimisega sai Rakvere linnavalitsus küll endale tööruumid ja linnavolikogu saali, kuid osa ruume Targa Maja projekti ei mahunud.

Rakvere abilinnapea Rainer Miltop rääkis, et veel selle aasta sees on linnavalitsusel soov remontida vana pangamaja teise korruse ülejäänud

nud ruumid, et see hoone osas saaliga võrdväärselt korda saaks. Selleks kuulutati välja riigihange.

Oma aega jäävad ootama pangamaja kolmas korrus, katuse remont ning fassaaditööd.

“Need on järgmiste taotlusvoorude teemad,” sõnas Miltop. (VT)

Tapa vald saab kaugloetavad arvestid

OÜ Tapa Vesi paigaldab Tapa vallas kaugloetavaid veearvesteid ehk nn nutiarvesteid. Uute arvestite paigalduse esimene etapp algas mullu juulis ja selle käigus paigaldati 740 arvestit. Arvestite vahetuse teine etapp algas tänava septembris ning eesmärk on vahetada mehaanilised veearvestid välja kõikidel OÜ Tapa Vesi klientidel.

Samal ajal rajatakse tugivõrk, et arvestinäidud jõuaksid kord ööpäevas OÜ Tapa Vesi veenäitude registrisse.

Koos näitudega edastatakse registrile ka arvesti registreeritud veateated (näiteks torustiku leke või lõhkemine, veetemperatuur, arvesti mõjutamise katse vms).

Soetatavate seadmete maksumus on kokku 64 331,55 eurot, millest 85 protsenti moodustab Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi toetus. (VT)

KÕIK Sinu AUTO heaks!

KASUTATUD REHVID internetist

WWW.KUMMIEKSPERT.EE

Kuller toob tellitud kauba kohale vaid **9.90 €** eest.

Mustamäe tee 5d, Tallinn

Küsi rohkem infot tel 5606 0060

Kummiexpert
Suur kasutatud rehvide pood

Järva-Jaani Auto OÜ

- Transporditeenused
- Liiva ja killustiku müük

Koeru tn 17, Järva-Jaani, Järvamaa 73301.
Tel 506 1606, faks 386 3193

AUTOREMONT TAPAL

- MOOTORIREMONT • DIAGNOSTIKA
- VÄRVITÖÖD • REHVIVAHETUS

Kontaktid:
tel 519 38 111

Tapa, Leina 11
avatud
E-R 9.00–17.00

intec www.tapaautoremont.ee
autoremonditöökoja

**LINNUSE
AUTOKESKUS**

Linnuse 7, Rakvere
Varuosad tel 324 0044
Teenindus 324 0055
GSM 526 0155

Külasta meid!

TEENINDUS ja KAUPPLUS
avatud E–R 9–18

- Autovärvid ja eeltöömaterjalid
- Veo- ja sõiduaudote varuosad
- Sõidu- ja pakiaudote hooldus ning remont
- Autode pleki- ja värvitööd
- Autoklaaside müük ja paigaldus
- Konditsioneeride täitmine
- Heitgaaside mõõtmine
- Sildade reguleerimine
- Rehvitööd
- Autode diagnostika
- Klaasitakke parandus

Vaata infot www.linnuseauto.ee

stik
AUTOREMONT

VAHETA REHVID ESINDUSES!

Rehivahetus PLUSS TASUTA:

- 29 €**
- tasakaalud
- ventiilid
- rehvide hoiustamine
- 5 l klaasipesuvedelikku

(sõiduaudot, pakiaudot, maasturid)

Küsi ka SOODSAID REHVE!
Hinnad kuni **–35%**

PARIM REHVIVAHETUSKOHT!

www.stik.ee

RAKVERE, Vabaduse 12
Tel 322 3855, 520 5245, rakvere@stik.ee

SEE, MIDA
Usalidus

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

**Uue Corolla
pakkumine**

- Maksame vana auto eest kuni **1800€** rohkem
- Toyota Liisngu intress **0,99%** + 3 kuu EURIBOR
- Toyota Touch 2&Go navi erihinnaga **390€**
- Kolmeks aastaks fikseeritud kindlusmakse aastase hinnaga **299€**

Auto Bild TÜV REPORT 2015 NR 1
KVALITEEDIJUURINGU

Kombineeritud kütusekulu 4,1–6,01/100 km, kombineeritud CO₂ emissioon 106–139 g/km. Pakkumine kehtib 31.12.2015 või seni, kuni kampaaniaautod on saadaval.

HAT AUTO
TOYOTA ESINDUS VIRUMAAL

HAT-Auto AS Narva tn 25, Rakvere tel. 322 5528 www.hatauto.ee

**AUTOSUMMUTITE
REMONT, MÜÜK
JA PAIGALDUS**

Tel 505 6615
Rohuaia 6, Rakvere

SÄÄSE AUTOREMONT
teostab:

sõidu- ja veoautode
ning traktorite
KLIIMASEADMETE
täitmine, hooldus, lekkeotsing
ja remont

Ebameeldivate lõhnade kõrvaldamine
autosalongist (nt. sigaretilõhn,
hallitus jne.) **Tel 5801 7766**

**NUKA
AUTO** hooajal avatud iga päev 9-18
Viitna tee 10, KADRINA
Tel 324 0019, 5662 5550

REHVIDE TÄISVAHETUS
AUTOREMONT, HOOLDUS
SILDADE REGULEERIMINE
VAHETATUD REHVIDE HOIUSTAMINE TASUTA

TEHNOÜLEVAATUS
Avatud E-R 8-18, L 8-13

AUTO PESULA
Avatud E-L 8-20, P 10-16

I.S.P.K. AUTO OÜ
Narva 32, Rakvere. Info tel 322 3237

AUTOREMONDITÖÖKODA
Pikk 49 (Tuletrijemaja) OÜ Melirem

- ELEKTRITÖÖD
- KEEVITUSTÖÖD JA REMONT
- DIAGNOSTIKA
- SUMMUTITE REMONT JA VAHETUS
- ÕLI MÜÜK JA VAHETUS
- KERETÖÖD JA VÄRVIMINE
- REHVIDE MÜÜK JA VAHETUS
- KÄRUKONKSUDE MÜÜK JA PAIGALDUS

Info tel 5192 0899

TELLI TAKSO tel 1700

OÜ Meranna
Kooli 2, Ambla
Tel 5347 6054
www.meranna.ee

REHVI TÖÖD JA REHVIDE MÜÜK
Autoremont, -hooldus
Varuosade ja Xenon pirnide müük
Tööajad kokkuleppel

MERANNA AUTOTUBA
WWW.MERANNA.EE

TULIKA TAKSO

€ 1200

Rakveres telli Tulika Takso
WWW.R-TAKSO.EE

ANOME
matkatarbed.ee

Täissünteeiline õli
XL Premium 5W40 ainult 21,10 €

Havoline Ultra õli 5w40 (5-l) 27 €

Havoline Energy õli
5w30 (5-l) 26,50 €

Klaasipesuvedelik -40° (5-l) 2,90 €

Ilukilpide komplektid alates 10 €

Rehvid 195/65r15 alates 49 €/tk

Kliendikaardiga allahindlus 7%

Autovaruosad, -tarvikud, audio, keevitus,
akud, rehvid, õlid, rollerid, ATVd, kiivrid

Koidula 11, Rakvere

Redsom

REHVIDE REMONT

Veljed K700 ja K701 MTZ-le ümber tehtud (laos olemas).

Velgede müük ja ümbertegemine erinevatele masinatele
(Valtra, Valmet, K700, K701 jne).

Küsida võib igasuguseid rehve!

Helista tel 503 9766 Rain Raud.

REHVIDE VEDU ÜLE EESTI!
www.redsom.ee

**UUED JA KASUTATUD REHVID
ERINEVATELE TEHNIKATELE:**

traktorid, sõidu- ja veoautod, laadurid, tõstukid, haagised,
murutraktorid, mootorrattad jne, metsamasinad
(Nokian, Tianli, Alliance, BKT).

NÜÜD IVECO MÜÜGIPARTNER KA JÕHVIS

**NR 1 KAUBIK,
1% INTRESS**

IVECO CAPITAL

Auto Jõhvi AS Pargi 25a, Jõhvi 506 8535 info@autojohvi.ee www.ivpluss.ee

INTERNATIONAL
VAN OF
THE YEAR
2015
IVECO DAILY

KEHALA AUTOLAMMUTUS Avatud E-R 9.00-18.00
www.hot.ee/rakett

AUDI A4 sed/car 1,8i	98	MITSUBISHI PAJERO	-97
AUDI A4/A4 4,2i	06	MITSUBISHI GALANT	-00
AUDI A3 1,8 turbo	00	MITSUBISHI LANCER sed/car	85-00
AUDI A6 1,8i	97	MITSUBISHI COLT	88-96
AUDI A8 3,7i/aut	97	MITSUBISHI CARISMA sed/Sust	97-00
AUDI 80/90/Q/coupe	84-92	MITSUBISHI OUTLANDER	-07
AUDI 80 B4 avant/sed/quadro	94	NISSAN ALMERA sed/Sust 1,4i/1,6i	95-00
AUDI 100 sed/avant	94	NISSAN ALMERA Sust 1,8i/aut	01
AUDI V8 quattro 3,6i/aut	89	NISSAN MAXIMA 3,0i	90
ALFA ROMEO 33/164 3,0i	83-94	NISSAN PRIMA	-02
BMW E30	83-90	NISSAN SUNNY 1,7D/2,0D/1,6i	86-95
BMW E28 528/525i/524TDaut	86	OPEL ASTRA sed 1,7 TDi 1,6i	02
BMW E34 520i/518i	94	OPEL ASTRA/car 1,4i/1,6i	92
BMW E24 628i	86	OPEL CORSA 1,4i	92
BMW E36 sed/compact/coupe	92-95	OPEL OMEGA 1,8/2,0/3,0i/aut	87/91
BMW E38 4,0i aut.	95	OPEL OMEGA B sed/car	09
BMW E39 520i/525TD	96-98	OPEL SINTRA 2,2i	99
BMW E46 2,0TD	-05	OPEL VECTRA 1,6i/2,0i/1,7D/4WD	89
CHEVROLET BERETTA	88	OPEL VECTRA B/car 1,6i/2,0/2,0TD	-02
CHRYSLER CROSSFIRE 3,2i/sut	-97	OPEL ZAFIRA 1,9 TD-i	-07
CHRYSLER VOYAGER 2,3i aut.	98	PEUGEOT 307 2,0/2,0 HDI	05
CHRYSLER VOYAGER 2,5/3,3/3,0	98	PEUGEOT 405/205/306/309	83-95
CITROEN XSARA Sust 1,4	00	PEUGEOT 406 sed 1,8/1,9TD	98
CITROEN C3	03	PEUGEOT BOXER 2,5TD	99
CITROEN C5 2,0HDI	-04	PEUGEOT 206 Sust 1,1	99
DAEWOO NUBIA car 1,6i	94	PORSCHE 924 2,0	82/85
DAEWOO MATIZ 0,8i	99	RENAULT 21 GTX/9/19/CLIO 2,0	85-98
FIAT TIPO 1,7D	88	RENAULT SAFRANE 2,1 D	93
FIAT BRAVO 3 ust 1,6i	95-98	REANULT MEGANE/Sust 1,6i/2,2TD	96-99
FIAT PUNTO 1,2i	-05	REANULT THALIA 1,4	-04
FIAT MAREA sed/car	96	REANULT KANGOO 1,9D	00
FORD TRANSIT 2,0TD	02	ROVER 620/416 1,6i/2,0i	93-00
FORD TRANSIT 2,5D/2,5TD	91-94	SAAB 900 2,0 Turbo	97
FORD MONDEO	93-04	SAAB 9-3 3 ust 2,2TDi	-02
FORD GALAXY 2,8i/aut.	98	SAAB 9-5 car 2,0i/aut	99
FORD SIERRA sed	82-92	SKODA FABIA 1,4	02
FORD ESCORT/ORION 91/00	86-98	SKODA FELICIA (Sust) 1,5	97
FORD SCORPIO sed	87-98	SKODA SUPERB 1,9TD	03
FORD FIESTA	84-95	SUBARU LEGACY 2,0i	97
FORD PROBE GT 2,2 turbo/2,2i	90	SUBARU IMPREZA car 1,6i	94
FORD COURIER 1,3i	-99	SEAT ALHAMBRA 1,9TD	95-00
HONDA CIVIC 3ust/sed 1,3/1,5i/aut	-98	SEAT ALHAMBRA 1,6i	01
HYUNDAI ACCENT 3 ust 1,3i	00	SEAT CORDOBA	06
HYUNDAI PONY sed/3ust 1,5/1,3	93	SEAT IBIZA	-02
HYUNDAI ELENTRA, SONATA	94	SEAT TOLEDO	91-95
HYUNDAI GETZ	08	SUZUKI BALENO car/sed 1,6i/1,3i	95-00
KIA CARNIVAL 2,9TD/aut	99	TOYOTA CARINA E/car 1,6i	92-97
LANDROVER FREELANDER 1,8i	97	TOYOTA COROLLA Sust 1,3 aut	96
LADA 110	01	TOYOTA PREVIA 2,4i	95
LEXUS LS400 4,0i	97	TOYOTA SUPRA 3,0i	89
MAZDA B2500	06	VW CADDY 1,9SDi	97
MAZDA 323 Sust/sed 1,5i/1,6i	85-95	VW POLO 1,4D 81	-99
MAZDA 323F 1,6i/1,5i	92-98	VW POLO Classic 1,4	-01
MAZDA 626 sed/Sust/car	-02	VW GOLF II 1,8iGT/1,3/1,6TD aut	88/86
MAZDA XEDOS 6 2,0V6	92-94	VW GOLF III/car /VENTO	92-97
MAZDA 6 sed 2,0	02	UUSI VW GOLF IV 1,4i/1,6	98/99
MB CLK 97	-04	VW PASSAT 1,8/1,8i / 1,9TDi DOCH	81-95
MB 124/190	-99	VW PASSAT sed 1,6i	01
MB W202 C-klass/sed/car	93-00	UUSI VOLVO XC 90 2,4 TD	04
MB E-klass	01	VOLVO 740 sed/940 2,3/2,3i	86/90
MB VITO 2,3 TD	96	VOLVO 850/sed 2,5i/aut	96
		VOLVO S40/V40 1,8i	-00
		VOLVO S70/V70 2,5i	-00
		VOLVO S80/V80 2,5TDi	99

LISAKS SUUREL HULGAL UUEMAID JA
VANEMAID AUTODE VARUOSI!

AUTODE OST 509 6714
Kehala Autolammutus 325 1725
Lääne-Virumaa, Viru-Jaaguupi 505 9420
Pukstiirabi 24 h 502 8571

* VÄLJASTAMISE AUTO ARVELT MAHÄVÕTMISE TÕEND!
* VARUOSADE SAATMINE KULLERTEENUSEGA!

REHVITÖÖKODA
LAI VALIK VÄHEKASUTATUD
TALVEREHVE
PLEKKVELJED
ENAMLEVINUD
AUTOMARKIDELE

VABRIKU 7, RAKVERE TEL 324 3421
WWW.KASUTATUDREHVID.EE

MP MOTORS
Muretu elu ratastel

Tule REHVIVAHETUSSE meile –
meil on hullumeelselt
soodsad hinnad!

Kreutzwaldi 22a
Rakvere
www.mpmotors.ee

Tööde hinnad
alates 22 €/jooks.
Talverehvid kuni -40%

Tänavalegaalne ATV
CFORCE 500-2A

www.varsta.ee

Mootor: 1 silindriline, vedelikjahutusega
Bensiinimootor: 498 cm³ 14,5 kw
Jõuülekanne: CV-Tech variaator
Veoskeem: elektriliselt juhitud 2WD/4WD
ja lukustatv 4WD
Istekohti: 2
Tippkiirus: (piirajaga) 70 km/h

Komplekti varustus:
• kaasreisija seljatugi
• tõmbevints
• haakekonks
• L7e tänavalegaalse sõiduki
tüübikinnitus

Komplekti hind **4590 €**

Narva 29, Rakvere, tel 325 5461.

Carma Auto

AUTOTEENINDUS

- Lai valik uusi autorehve
- Autoremont
- Ekspressteenindus
- Diagnostika
- Klaasivahetus
- DPF-tahmafiltrite põletamine
- Rehvitööd
- Varuosade müük

KÄSIPESULA

- Välipesu
- Sisepuhastus
- Keemiline puhastus
- Pigipesu
- Vahatamine
- Nahahooldus
- Tulede poleerimine

Järelmaksuvõimalus

Võidu 2, Rakvere, tel 32 30 300, 58 333 222
Avatud E–R kell 8–17
info@carmaauto.ee • www.carmaauto.ee

PRIMATE CAPITAL OÜ

- **REISIJATE VEDU** 15+1 ja 50-kohalise bussiga Eestis ja vabariigist välja
- **VEOTEENUS** Hinnad soodsad! Küsi lisa! Kauple!
- **KAEVETÖÖD MINIEKSKAVAATORIGA**
- **PUKSIIRABI** Kuulutus ei aegu!

www.primitecapital.com Tel 5650 0368

GRÜNMANN OÜ
AUTOTEENINDUS

Koeru Arukülas
päästeamet taga hooldab
ja remondib jätkuvalt
sõiduaautosid ja kaubikuid.

Kohapeal valik varuosi,
filtreid, olemas vajalikud
õlid, akud, rehvid.
Kummiboksis kontrollitud
rehviseadmed.

Varuosade tellimine,
hoold- ja sillastendi
broneerimine telefonil
5322 5594.

OÜ Grünmann
tel 503 6423

**UUEENUD
H SEERIA**

TÖSTUKIKESKUS OÜ

HELI

**UUS
KVALITEET
SOODSAIM
HIND
EESTIS**

TÖSTUKIKESKUS

www.tostukikeskus.ee

tel 600 6106, 507 2343,
faks 601 1260
Saku vald, Jälgimäe
info@tostukikeskus.ee

Aravete Autoteenindus OÜ
www.araveteauto.ee

- REMONT
- VARUOSAD
- REHVITÖÖD
- VÄRVIMISTÖÖD
- PUKSIIRTEENUS
- ELEKTRITÖÖD
- KLAASIDE TOONIMINE
- KLAASIDE VAHETUS

Autod talveks korda meil!

Tel 5332 8285 e-post: Maarjamõisa tee 2
Tel/faks 383 2111 info@araveteauto.ee Aravete, Järvamaa

ixus Parimad autokaubad!

Hankook Winter i*cept IZ
195/65 R15, 91Q
€75,90
€50,50 tk

Naastrehv Hankook Winter i*Pike RS
195/98 R15, 95T
€79,90
€57,00 tk

XL Economy SAE 10W40
API SL/CF; ACEA A3/B3/B4;
VW 501.00/505.00; MB 229.1
€16,60
€12,90 4l €3,23/l

Hankook MF Calcium aku
100 Ah
354 x 174 x 190
850 A (EN)
€110,00
€85,90 tk

Wiru Auto

Autokaubad, Kreutzwaldi 7, Rakvere
Telefon 329 5567. E–R 8.30–17.30, L 9–15.

TEHNOÜLEVAATUS
TEHNOKONSULT

Rakveres:
Avatud E–R 8–18, L 8–14
Tel 322 4780
Lepna tee 7, Rakvere vald

Tapal:
Avatud E–R 9–17, L 9–13
Tel 327 1124
Paide mnt 7i

**TEHNOÜLEVAATUS: sõidua autod, veo autod,
bussid, haagised, traktorid, mootorrattad,
rahvusvahelises liikluses osalevatele sõidukitele**
Sõidumeerikute taatlemine. Tulekustutite kontroll.

WWW.TEHNOKONSULT.EE

Sõiduaudode ja väikekaubikute:

CarDrive

Meie hoolitseme Sinu auto eest!

- remont
 - hooldus
 - sillastend
 - diagnostika
 - rehvivahetus
 - varuosade kauplus
- CarDrive sügiskampaania on auto talveks korda!**
Tellides hoolduse meilt, tulede ja
jahutusvedeliku kontroll TASUTA.
Ostes talverehvid meilt, paigaldus TASUTA.

www.cardrive.ee

CarDrive OÜ
Kauba 5, Rakvere
Tel 507 3030 info@cardrive.ee

REHVIABI 24 H
Jussi Rehviabi OÜ
REHVIVAHETUS
 alates 5 €
VEERMIKU JA
SUMMUTI REMONT
PUKSEERIMISHAAGISE
RENT
RAKVERE
 Kütuse 16a
 tel 5829 6492
 tel 5673 6864

Ehmofix AUTOHOOLDUS

- Ostes õli ja filtri meilt, on õlivahetus **TASUTA**
- Alusvankri kontroll **TASUTA**
- Talv tulekul, küsi ka rehvide pakkumisi

- SÕIDUAUTO VARUOSADE MÜÜK
- 3D SILLASTEND
- MOOTORITE REMONT
- REHVIVAHETUS
- VEERMIKU JA PIDURITE REMONT
- PUKSIIRTEENUS

e-post: info@ehmofix.ee, vaido@ehmofix.ee

Narva tn 39, Rakvere. Tel 525 9490, 526 9045

Sõidu-, paki-, veoauto ning bussiklaaside MÜÜK, PAIGALDUS, PARANDUS.

Klaasikahjude käsitlemine kindlustusseltsidele.

AUTOKLAAS

Rakvere Autotehnika OÜ - Autoklaas1 partner aastast 2005.
 Klaasitööde kogemus aastast 2003.

Rägavere tee 44, Rakvere.
 Tel 324 4446, 5334 5533, info@autotehnika.ee
www.autotehnika.ee

RAKVERE
AUTOTEHNIKA

PARIM PARTNER AUTOLE!

- Remont ja hooldus
- Sildade reguleerimine 3D
- Kliimasüsteemi kontroll, remont, täitmine
- Automaatkäigukastide dünaamiline õlivahetus
- Haakekonksude müük, paigaldus
- Rehvide müük, vahetus
- Varuosade müük
- Fordi ametlik esindus
- Mazda ametlik esindus
- Klaaside müük, vahetus, parandus, kahjukäsitlus
- Kere- ja värvimistööd, avariijärgne kahjukäsitlus
- Haagiste müük, varuosad, remont

TERE TULEMAST!
 Vabaduse tn 12, RAKVERE. Tel 322 3855, 520 5245, e-post: rakvere@stik.ee

carstop **AUTOKLAAS1** **Ford** **Mazda** **Tiki** **RESPO**

www.stik.ee

VIRU TALUTEHNIKA

TULE TUTVU MEIE KAUBAVALIKUGA!
ALATI SOODSAD HINNAD!

Kauplus Kadrinas

E-R 9-17, L 9-14
 Tel 506 9175, 505 5214
 322 5056
www.virutalutehnika.ee

SÕMERU REHVIKOJAS PÖLLU 3A REHVIDE MÜÜK

- uued, taastatud ja kasutatud rehvid
- kasutatud plekk- ja valuveljed
- valuvelgede sirutamine ja keevitamine

Sõmeru rehvikoda
E-R 8-17
Hooajal avatud ka laupäeviti.
 Tel 508 9216.

GBF KUMMIKESKUS

MICHELIN
 Sertifitseeritud Keskus
2015

Teie tee teevad turvalisemaks
TALVEREHVID!

GBF Kummikeskus
 Rägavere tee 42a
 Rakvere
 tel 325 4230

UUS PEUGEOT 208
 AVASTA OMA SISEMINE ENERGIA

PEUGEOT

5 AASTAT PIKENDATUD GARANTII | **KUUMAKSE AL. 123 €**

Erimudel Active Plus 1,2 PureTech 82hj

ELEKTRIKNAD EES JA SOOJENDUSEGA ELEKTRIPEEGLID
 7" VÄRVILISE PUUTEKRAANIGA RAADIO, BLUETOOTH
 PÜSIKIIRUSEHOIDJA KOOS KIIRUSEPIIRAJAGA

MANUAALNE KLIIMASEADE
 LED PÄEVASÕIDUTULED
 ABS, ESP, 6 TURVAPATJA

TAVAHIND 13 950 € | **TUTVUMISHIND 11 400 €**

www.peugeot.ee

MOTION & EMOTION

Uue Peugeot 208 soetamiseks kasutades krediitfinantseeringut on kuumakse 122,92 € ja krediidi kulukuse määr 2,51% aastas järgmistel näidistingimustel (seisuga 12.08.2015): vara hind 11 400 € kaibemaksuga, sissemaks 10%, jääkväärtus 30% (ts kokku 100 000 km), aastane intressimäär 1,8% + 6 kuu Euribor (seisuga 12.08.2015) al 6 kuu Euribor 0,046% periood 60 kuud, lepingutasu 199 €. Eeltoodud näidistingimustel on krediidi kogukulu 12180,67 €. Arvutamisel ei ole arvestatud võimalikke vara registreerimiskulusid, riigilõive, hindamisakti tasu ning kasko- ega liikluskindlustuse maksete suurust. Pakkumine kehtib kuni 31.12.2015. Tegemist on finantsteenusega, SEB ja KW Bruun koostöös pakutava Peugeot' liisingu puhul rahastab sõidukite ostu SEB Liising. Tutvu tingimustega aadressil www.peugeot.ee/liising. Lisakonsultatsiooni saad lähimast Peugeot' esindusest.

Wiru Auto Wiru Auto OÜ, Kreutzwaldi 7, Rakvere e-mail: peugeot@wiruauto.ee Tel: 3295565

AV MOTORS

MOTOKLUBI

Tel. 506 3289
 5787 0100
 Niine 2 Rakvere

HOOLDUS · REMONT · VARUOSAD

PAADID, PAADIMOOTORID, ATV, JETID, MOOTORKELGUD,
 MOOTORRATTAD, AL-KEEVITUS

PARTS EUROPE
 AMETLIK ESINDAJA

DUELL

WWW.AVMOTORS.EE

Vana kalmistu Tapal – ajalooväärtus ja MÄLESTUS tulevastele põlvedele

Tapa vanale kalmistule maeti viimati enam kui pool sajandit tagasi ning suuremal osal kunagistest hauaplatsidest ei ole enam hooldajaid. Kalmistut aga säilitatakse ja tehakse seal elementaarseid korrastustöid, et hoida esivanemate mälestust.

EVA KLAAS

eva.klaas@ajaleht.ee

Kui jalutada vanal kalmistul, mis tekkis kunagi õigeusu kiriku initsiatiivil ja selle lähedale, hakkab silma, et osa riste on viltu, aiad kõverad ning mõneltki kivilt ei loe enam midagi välja.

“Kalmistute korrastamisel pole silmas peetud algelisimaidki esteetilisi nõudeid. Ei mingit plaani ega süsteemi, ei mingit iluõist. Raudaedade ja plekkpargade rägistik jätab mulje, nagu puhkaksid lahkunud traattöke vahel, nagu kardaksid leinajad, et surnud ei saa muidu rahu, kui nende rahupaik peab olema ümbritsetud raua ja lukuga.

Vääralt

oleme kuhjanud kalmu ainult häirivate üleliigsustega ja asjata raisanud oma raha,” kirjutas ajakiri Maret 1932. aastal Eesti kalmistute kohta.

Süsteemitus ja raudaedade rohkus on iseloomulik ka Tapa vanale kalmistule. Kuigi rahupaigas on mõned ristid pikali kukkunud või lükatud, mõned katki murtud, vastutustundetud inimesed kipuvad surnuaia äärde olmeprügi tassima ja ka kalmistut ennast prahistama, on kalmistu oluliselt paremini korras kui veel mõne aasta eest.

Neli aastat tagasi toid-

musid Tapa muuseumi eestvõttel kolme kuu jooksul talgupäevad kalmistu põhjalikuks korrastamiseks.

Langetati võsa, korjati kokku rohkesti klaasi, metalli ja olmeprügi. Osa hauaplatse oli sedavõrd võsastunud, et enne võsa eemaldamist ei saanud sealt rämpsü kättegi.

Aga parandati ka hauaplatse ümbritsevaid väravaid, puhastati mullaseid ja sammaldunud hauakive, millest paljud tuli enne õigesse asendisse keerata või maa seest välja kaevata, kõrvaldada ristidelt roostet ja tehti muidki töid. Madalale vajunud hauakive tõsteti pinnast kividega täites kõrgemale. Kuna kalmistu on muinsuskaitse all ning kuulub riiklike kultuuriväärtuste registrisse kui ajastule tüüpiline 19. sajandist ja 20. sajandi algusest pärinevate hauatähistega kalmistu, tuli tööde tegemisel mõistagi muinsuskaitse nõuetega arvestada.

Tapa muuseumi juhataja Tiina Paas pidas kalmistu säilitamist ning elementaarset korrashoidmist väga oluliseks. “Siia on maetud palju Tapa linna ja piirkonna jaoks olulisi inimesi,” kõneles Paas.

Kalmistu, mille kohal asus varem Tapa mõisa metsavahi põld, otsustati rajada üleelmise sajandi lõpus. Sealne esimene matus, mille kohta on kindlad

andmed, toimus 1. aprillil 1898. aastal, kui sängitati mulda majaomanik Aleksander Andreas Treuberg.

Kalmistule on maetud ka näiteks esimene Tapa alevivanem Villem Gabriel, kunagine tuntud fotograaf ja kultuuritegelane Hans Pudell, malmi- ja vasevabriku omanik Jaan Krusbach, samuti hulk vorstimeistreid ja kultuuri-tegelasi.

Tapa vanal kalmistul asub lisaks eraisikute haudadele ka mitu mälestusmärki või -sammast, millest ehk tähtsaim on Hans Koivale ja kolmele tundmatule sõdurile pühendatud hauamonument. 1920. aastate lõpus püstitas Koiva isa mälestussamba oma hukkunud pojale ja tema kolmele kaaslasel. See korrastati 1989. aastal ja hauakivile asetati 1991. aasta septembris uus tahvel, millel on kirjas: “Isamaa ilu hoieldes vaenlase vastu võideldes. Leitanant Hans Koiva ja kolm tundmatut sõdurit langesid Jõeperes jaan. 1919.” Mälestussammas on ühtlasi Tapa vabadussõja monument.

Kalmistult leiab ka mälestusristi, mis on pühendatud 1919.–1920. aastatel vabadussõjas Loodearmee koosseisus võidelnutele, kes surid tüüfusesse ja sõjas saadud haavadesse lähedalasuvast Udriku sõjaväehaiglas.

Mälestusrist avati 1931. aasta juunis, mil see ka esimest korda pühitseti. Ühishauda on maetud

27 tüüfusesse surnud võitlejat, nende hulgas ka mõned haiglaõed, samuti kaks arsti, kellest üks oli kirurg ja üks tsiviilisik. Mälestusristi ühishaua kohal taastas Vene Sõjahaudade Hooldeliit 2008. aastal.

Tapa vallavanem Alari Kirt rääkis, et omavalitsus hoolitseb kalmistu niitmise eest, samuti tehakse see vähemalt korra aastas sodist puhtaks. “Riste, mis on ajahamba poolt viltu vajunud, me ei puutu. Midagi hävitama seal ei hakka,” kõneles Kirt.

Hauaplatse, mida pidevalt hooldatakse, on kalmistul vähe, vaid mõned üksikud. Tiina Paas teadis, et kalmistul inimesi siiski käib, lähedaste haudadele on tulnud isegi Moskvast.

“Hauaplatse ei korrastata ehk ideaalselt ja vahel on ka keeruline seda teha, kui kadunukest meenutab näiteks üksnes rist, kuid käiakse mälestamas,” kõneles Paas.

Kalmistut sageli külastades jääb silma, et mõnele kalmule on toodud lilli, kuskil põlevad küünlad ning mõni haud on korda tehtud.

Kalmistud, mis vajuvad vaikselt unustuste hõlma

EVA KLAAS

eva.klaas@ajaleht.ee

Estis, sealhulgas Lääne-Virumaal, on surnuaedu, kuhu enam ei maeta või tehakse seda väga harva, ka pole seal palju hauaplatse, mida omaksed külastaksid. Ometi on needki kalmistud mälestuskohad, samuti on neil väärtus aja- ja kultuurilooliste paikadena.

Nii püüavad omavalitsused või kogudused, kelle hallata kalmistud on, neid võimalikult heas korras hoida.

Vihula vallas asub palju kalmistuid

Rahvaarvu poolest väikeses Vihula vallas asub koguni viis kalmistut: Esku, Ilumäe, Käsmu, Vainupea ja Pihlaspea.

Pihlaspea kalmistu (alumiselt pildil) on selline, kuhu enam ammu inimesi ei maeta, see on tunnistatud riiklikuks kultuurimälestiseks. Peamiselt on surnuaial näha vanu raudriste.

Ajalooliselt asus kalmistu juures kabel, mis ehitati 1673. aastal ning lammutati 1845. aastal. Tekkis vajadus uue ja kaasaegsema kabeli järele. Sagadi mõisnik Eduard von Fock lubas oma kuluga uue kabeli ehitada, kui tal lubatakse see Pihlaspealt üle viia Eskule ja kasutada vana kabeli materjali. Nii ka tehti.

Vihula vallavanem Annes Naan ütles, et omavalitsus peab oluliseks ka selle väikese ajaloolise surnuaia korrashoidmist, mis tähendab eelkõige niitmistöid.

Naan lisas, et Käsmu kalmistu on küll täiesti toimiv surnuaed, kus inimesed käivad lähedaste haudadel, kuid matuseid on ka seal väga harva, sest ruumi napib. Praegu otsitaksegi koos kogudusega mu-rele lahendust.

Hulja kalmistu heakorra eest seisab kogudus

Hulja kalmistu on kantud riiklike kultuurimälestiste registrisse kui 18.–19. sajandist pärinevate hauatähistega ning jälgitavate piiridega külakalmistu. Kalmistu on piiratud madala maa-kivimüüri, selle väravaehitis on paekivist.

Hulja surnuaia rajamise mõte tekkis möödunud sajandi keskpaiku seoses ruumipuudusega Kadrina kiriku juures oleva surnuaial. Täpne rajamise aeg pole teada, kuid 1859.–1860. aasta Hulja mõisa plaanil on see olemas, samas suuruses nagu hiljem.

Vanimaks teadaolevaks hauaks kalmistul loetakse Gustav Stricki hauda 1889. aastast. Hulja kalmistul oli kunagi ka puust kabel, mis praeguseks on täielikult hävinenud. Hulja kalmistut haldab ning korraldab seal mõningaid vajalikke hooldustöid EELK Kadrina kogudus.

Koguduse õpetaja Meelis-Lauri Eriksoni sõnul toimub Hulja kalmistul matuseid harva, kuid mõnikord tuleb seda siiski ette. Eriksoni hinnangul on väikesel kalmistul vaikne. “Seda öelda ei saa, et seal üldse ei käidaks, lähedaste kalmusid ikka külastatakse,” kõneles Erikson. Huljal toimuvad ka kalmistupühad.

Matmispaik Emumäe nõlval

Mursi kalmistu tekkis Mursi talu maadele 1930. aastatel. Esimesena maeti sinna 1935. aastal suurtalu peremees Kalev Murs.

Kuigi esialgu oli tegemist talu- või perekonnakalmistuga, hakati hiljem sinna mulda sängitama ka ümberkaudseid inimesi.

Kümmeaastat tagasi püstitas Salla küla mees Hando Kuntro, kes tollal oli Rakke valla turismiobjektide hooldaja, maastikukaitsealase suva kalmistu väravasse nelja meetri kõrguse puuristi.

Ristil on tahvel kirjaga “Kõik on üks, üks on kõik”. Kuntro sõnul sai sümboolne rist pandud kõigi kalmistule maetute mälestuseks. Ta lisas, et kalmistul käivad nii maetute lähedased kui ka inimesed, kes lihtsalt Emumäe külastavad.

Mursi kalmistut hooldab vald. Rakke vallavanem Andrus Blok ütles, et seal niidetakse heina ning koristatakse maha langenud puud, surnuaed vaadatakse üle nii sageli, kui tehakse hooldustöid Emumäel. Viimane matus, urnimatus, oli Mursi kalmistul 2011. aastal, kuid enne seda oli seal kadunuke-si mulda sängitatud viimati 1980. aastate keskel.

HULJA

Hulja bussijaama on enda hoole alla võtnud ettevõtlik pensionär Helje Müür, kes on juba aastaid nõukaegset bussipeatust üles vuntsinud ja selle juurde isegi väikese lillepeenra teinud. Hiljuti vahetas ta koos abilistega ära bussipeatuse katuse, nüüd aga plaanib paviljonile ette panna aknad. Seinul katavad samuti Müüri tehtud joonistused, mida külalapsed aeg-ajalt kahjuks soovivad.

Jõulude aegu süütab ta bussipeatuses küünlad, maikuisel emadepäeval viib sinna aga nartsissikimbu ja kirjutab juurde: vii emale lill. "Ükskord läksin öhtul vaatama, sinna juurde oli lapse käega kirjutatud samasugune silt: aitäh. Siis tuli küll pisar silmanurka," meenutas ettevõtlik naine.

AGNES AUS

Eripalgelised bussipeatused pakuvad ootajale õdusust ja SILMAILU

Mõnedki maakonna bussipeatused ei ole ainult kohad, kus läbematult bussi oodata, vaid pakuvad mõnusaid võimalusi jalga puhata ja kunsti hõngu sisse hingata. Osal neist on südantsoojendav ajalugu, teisi võiks aga bussiootepaviljoni asemel isegi vaatamisväärsuseks nimetada. (VT)

INTERNET

Friedrich Reinhold Kreutzwald ammutas eesti rahvuseepose kirjutamiseks inspiratsiooni oma sünnikohast Neerutist. "Kalevipoeg" inspireeris aga omakorda Kadrina noori tänavakunstnikke RUUD, Kevin Polli, PRTKRi ja Inseini Neeruti bussipeatuse seina meie rahvuskangelase pildiga kaunistama.

VINNI VALLAVALITSUS

Vinni vald paigaldas ühesugused oliivirohelised bussiootepaviljonid 2007.–2008. aastal mitmesse küllasse ja asulasse.

Vallavanem Toomas Väinaste sai ühesuguste paviljonide idee Rootsist asuvas sõprusvallas Ljusdalis käies, kui nägi sealset ühesuguseid bussiootepaviljone.

AARNE MÄE

Vihula vallavalitsus andis koostöös Vihula mõisaga Vihula bussipeatusele täiesti uue ilme.

Bussiootajatele pakub varjualust maja meenutav rajatis, kus on olemas nii pingid, valgustus kui ka pistik näiteks telefoni laadimiseks.

AGNES AUS

Septembri keskpaigas sai uue ilme Kadrina bussipeatus. Selle autoriteks olid RUU, PRTKR ja Insein, kes olid ka Neeruti bussipeatuse kujundajate seas. Grafitikunstniku Kevin Polli sõnul on Kadrina vallavalitsus olnud äärmiselt toetav. Noored on lisaks valla bussipeatustele kirjanud ka Kadrina rahvamaja kuuri ning Kadrina laululava.

PIRET SMAGAR

Salla bussipaviljon paneb nii mõnegi mööduja pead pöörama. Omanäoline bussipeatus on valminud osavate kätega mehe Hando Kuntro ja kunstnik Piret Smagari koostööl vaid looduslikust puitmaterjalist. Piltkõlbav ootepaviljon on mitmeotstarbeline: lisaks pingile on seal postkastid seltsimaja ja kahe talu posti jaoks, ka saab varju alla kuulutusi panna. Ootekoja küljel on ajaloo jäädvustamiseks kirjas kõigi Salla põlistalude nimed.

MARIANNE LORENTS

Viru-Kabala kahte bussipeatust valgustavad ainulaadsed päikesepatareide toel töötavad tänavalambid. Eestis ei ole selline bussipeatuste valgustamise viis eriti levinud, sääraseid lahendusi leiab veel vaid Pärnu- ja Saaremaalt. Miks vald sellise variandi valis? Varem olid bussipeatused üldse valgustusest ning elektrilampide puhul tulnuks valla teha võrguliitumine, mis ei ole just eriti odav. Praegune lahendus on kasulik, pealegi reguleerivad valgustid end inimeste liikumise järgi.

AGNES AUS

Rakvere Keskväljaku bussijaam on oma innovaatilise lindu meenutava disaini tõttu varemeks ristitud. Palju furoori tekitanud bussiootepaviljoni on aga linnarahvas omaks võtnud ja selle on isegi üks välismaine veebileht viieteistkümneme maailma veidraima bussipeatuse nimekirja valinud. Veebilehe tegijate meelest tuleks selles kaasaegses bussipeatuses seistes ettevaatlik olla, et silmi peast ei torkaks.

KRISTI EHRICH

Võsule Vergi teeristi paigaldati kaks aastat tagasi OÜ Kiili Betooni valmistatud betoonist värviline ja moodsa disainiga bussiootepaviljon. Niisuguse paviljoni kasuks otsustati praktilistel põhjustel: betoon on materjal, millega on võimalik mitmesuguseid vorme edasi anda, ühtlasi on see odav ja vastupidav. OÜ Kiili Betooni pakub eri värvilahendustega samasuguseid paviljone tänase päevani, toote nimeks ongi Võsu bussiootepaviljon, sest just sinna paigaldati esimene omalaadne.

Nelikveolise SIDRUNI metsamatk viis puusasügavustesse roobastesse

Sain nädalavahetusel haruldase kogemuse võrra rikkamaks – nüüd tean, mis tunne on pesumasinas pöörleval pesul. Sõitsin maasturi tagapingil kaasa mööda *offroad* orienteerumisvõistluse rada.

MERLY RAUDLA
merly.raudla@ajaleht.ee

Laupäeva hommikul enne päikesetõusu, kella 7.30 ajal oli Mõedaku spordibaas küllaltki vaikne. Härmas muru krõbises varaste liikujate jalge all. "Mis sa ohkad?" küsis üks suitsumees kaaslaselt. Kas murelik ohe oli raske õhtu tagajärg või tingitud peagi algavast neljarattalistele mõeldud 4x4 *offroad* orienteerumisvõistlusest, jäigi selguse tuks.

Kui kellaeg kaheksale lähenes, hakkas uniste silmadega tegelasi järjest rohkem liikuma. Temperatuur näitas miinuskraade, talvistes vammustes inimeste seas jäi silma mees, kes seisis õues T-särgi väel. Karastatud vennad need motosportimehed.

Kella üheksa ajal läks esimehe meeskond oma neljarattalistega rajale. Sõna "rada" puhul tuleb peast pühkida esimesena assotsieeruvad kujutelmad jooksu- ja matkaradadest. Pigem võiks paralleelse tõmmata mõistega "kannatuste rada". Maastik, kus kaardi järgi punkthaa val edasi tuli liikuda, oli päris vaheldusrikas. Rohkeid kände ja kõrgeid mätteid tulvil metsarajad, võsa, raielangid, sügavad mudamülkad ning puusani roobastega teed.

Tegin päeva kaasa Lauri ja Peetriga, kes juuba kümme aastat tagasi tiimina *offroad* võistlustel osalesid, kuid praegu vahel oma lõbus müristamas käivad ning kord aastas võistlustel kaasa löövad. Seekord otsustasid mehed, et tulevad oma võimsatel ratastel kuld kollase Toyota Land Cruiseriga väljaspool arvestust Eesti 4x4 karikavõistluse 4. etapile "Kukepea 2015".

Rooli taha asuv Lauri märkis, et ärevus on sees.

Startisime kell 9.52, tagasi pidime jõudma hiljemalt 20.52. See jättis tervelt 11 tundi orienteerumiseks.

"Kuhupoole me sõitma peame?" küsis Lauri kaardilugeja

vastutusrikkas rollis olevalt Peetrilt. "Ma ei ole veel selgeks saanud, mis miski kriips siin kaardil tähendab – milline on tee ja milline jõgi," vastas paarimees arvutiekraanil kaarti silmitsedes. "No tore, meil läheb jälle nagu alati," sõnas juht üsnagi muretult ning nentis, et kraavi põhjas saab ju samuti autoga sõita.

Sülearvuti oli külluslikult teibiga kaetud arvutilaual kinnitatud samuti mäkaiveri teibi abil. Hõbedane abimees paistis olevat popp materjal. Kaardilugeja oli sellega oma kummikudki pükste külge kinni tõmmanud. Mitte vee tõrjumiseks, vaid selleks, et muda kummikuid jalast ei kisuks.

Orienteerudes muutus üsna kergesti läbitav rada raskeks katsumuseks, kus tuli jupphaaval edasipääsu otsida ning iga paari meetri tagant vintsi abil ratastel semu edasi aidata.

Esimest korda kohtasime kaasvõistlejaid kaks ja pool tundi pärast starti. Kändude vahel manööverdades tuli üks võistkond mindud teed tagasi, kuna pidas mülkaid läbimatuks.

Väike-Maarjast pärit Lauri ja Peeter ei hakanud eos alla andma, nii et sõitsime siiski vaatama, mis meid ees ootab.

"Ilus on see Eestimaal!" hõikas Lauri paksu suurte jääkilududega mudas sumpavale tiimikaaslasemale, kes otsis taas kindlamat tugipunkti, kuhu vints kinnitada. Mudases vees varitsesid osalejaid oksaristu, mättad ja kännud. Pusimist oli mehemoodi. Vähemalt oli ilm väga ilus.

Kella kahe paiku hakkas väsimus maad võtma. Rohkem kui pooled punktidest olid läbitud. Vints ei allunud korraldustele ja olukord muutus närviliseks. Kest vett kisti kapott lahti ning püüti üliolulise süsteemiga siiski kokkuleppele jõuda. Mätaste peal veidi kuivemat ja kindlamat pinda otsides mõõdu pooltund autot remontides. Pärast seda kiskus kaardilugeja Peeter

1. Tee peal tuli läbida ka puusasügavused mudased roopad. 2. Teibiga armatuurile kinnitatud arvutiekraan näitas kaardilugejale, kus on tee ja kus jõgi. 3. Kõiksugu takistusi läbides pidi vee autosalongi sattumine olema pigem reegel kui erand.

2 X MERLY RAUDLA, MARIANNE LOORENTS

ühel kummikut ja püksisäärt ühendava teibikihi lahti ja kalas kummiku tühjaks. Kuivad sokid jäid kättesaamatuks unistuseks ja luksuseks.

Märkas, et auto põrand on kaetud kuivanud mudaga, sekka rohulibled ja isegi väikesed kähbid. Selgus, et vee salongi sattumine on pigem reegel kui erand. Harv juhus, kui masin seest kuivaks pidi jääma.

Mülgastest autot uputamata pääsenutena ootas meid uus väljakutse – puusasügavused mudased roopad, mida vältida ei saanud. Meestele tundus, nagu sõidaks Laagna teel. Korra oleks auto küljeli käinud, kuid toetas end siiski tee ääres oleva kõrge valli vastu ja rühkis edasi, ise kreenis nagu Costa Concordia.

Jalutasin vahepeal koos kaardilugejaga ja nautisin värsket õhku ning linnulaulu. Jalutaja on nobedam kui sellisel rajal liikuv auto.

Kabiinis mootorimüra väga vali ei olnud, eeldasin tugevamat müinat. Kütuse- ja õlihaig oli aga päris tugev.

Raielangil risu, kändude ja kivide vahel teed otsides selgus, et pidureid ei ole. Järjekordne remondipooltund. "Miks ma tuln siia?" küsis endalt auto all külitav Peeter.

Läheduses toksis rähn. Otsisin teda silmadega, kuid tulutult. Meelde jäi uhkes üksinduses kõrguv kõvera tüvega kask. Päike aina vajas, sarapuud langetasid lehti, õhk muutus kargemaks.

Proovisime sõita, kuid pidu-

rid kadusid taas. Mäest alla vurrades on need tegelikult päris vajalikud. Eriti siis, kui kitsas rada on ümbritsetud puudest ning mõnes kohas tuleb välja keeramiseks tagurdada.

Järjekordsel remondiseansil püüdsid mehed käepärastest vahenditest tihendit meisterdada. Suitsupakile pidi olema kõige parem, aga seda ei olnud võtta. Taskurätikupaki kile oli liiga pehme, saiakott jällegi liiga rablin siia?" küsis endalt auto all külitav Peeter.

Uimased pödrakärbsed loivasid ringi. Taas oli rähni kuulda. Mõnekümne meetri kaugu-

selt paistis tuttav kõvera tüvega kõrge kask. Seesama, mida tunnike tagasi paarkümmend meetrit lähemalt silmitsenud olin. Päike hakkas silmapiiri taha pugema.

Umbes kümme punkti jäi leidmata. Ajaliselt oleks ehk jõudnud, kuid kehva piduritega neid otsima ei läinud. Suundusime finišisse.

Pimedus võttis kiiresti maad, läänetaevas värvus oranžiks. Tee ääres jõllitas meid põder.

Tagasi spordibaasi jõudsimel kottipimedas. Parkla oli masinad täis, kuid võistlejaid saabus tasapisi veelgi.

Koju jõudes ei suutnud ma otsustada, kas pesta kõigepealt maha õlihaig või pista kinni kõik, mis hamba all ei karju.

Kas Eesti võib Kreeka kriisi ja Euroopa stabiilsusmehhanismi tõttu pankrotistuda?

majandusekspert **Paul Tammerti**

avalik loeng Rakveres Lai 18

Art Hotelli konverentsisaalis,

reedel, 23. oktoobril kell 17.30

Korraldab Eesti Konservatiivne Rahvaerakond – sisepääs vaba

Tamsalu ei pääsenud samuti edasi

Eesti korvpalli karikavõistluste veerandfinaali jõudis ka esiliigas mängiv Tamsalu Los Toros/C-Tower, kes kaotas meistriliiga klubile TTÜ 76 : 96.

Tamsalulastest viskas Mihkel Mager 19 ja Aron Kuusik 15 punkti, vastastest tabas enim Kiur Akenpää (26 p). (VT)

MARIANNE LOORENTS

Tarva jalgpallurid loputasid Kuressaaret

Rakvere JK Tarvas võõrustas nädalavahetusel FC Kuressaaret ja pärast 1 : 1 lõppenud poolaega lõi veel viis vastuse-ta jäänud väravat ning lõpptulemuseks särasid tablool numbrid 6 : 1. Kaks tabamust said kirja Joonas Ljaš ja **Sergei Akimov**, ühe Mario

Koukkanen ja Henri Hang. Vastastest oli täpne Martti Pukk.

Kuressaare lõpetas kohtumise kümnekesi, sest Sander Viira oli teeninud punase kaardi. Rakvere vutimeestest said aga kollase kaardi Mihkel Gull ja Madis Reimal. (VT)

Pikk 8, 44307 Rakvere
E-post: toimetus@virumaateataja.ee
reklaam@virumaateataja.ee
Internet: www.virumaateataja.ee

Kuulutused ja ajalehe tellimuste vastuvõtt toimetuses E-R kl 9-17
Klientideaindaja: 322 9110
Maret Sepp
maret.sepp@ajaleht.ee
Peatoimetaja: 322 9101
Aarne Mäe
aarne.mae@ajaleht.ee
Peatoimetaja asetäitja: 322 9107
Teele Üprus
teele.yprus@ajaleht.ee
Uudistetoimetaja: 504 2186, 322 9103
Andres Pulver
andres.pulver@ajaleht.ee
Küljetoimetaja: 322 9105
Katrin Uuspõld
katrin.uuspold@ajaleht.ee
Toimetajad: 322 9117
Kristi Ehrlich
kristi.ehrlich@ajaleht.ee
322 9114
Anu Viita-Neuhaus
anu.viita-neuhaus@ajaleht.ee
Reporterid:
Toomas Herm 525 0277, 322 9104
toomas.herm@ajaleht.ee
Merly Raudla 322 9118
merly.raudla@ajaleht.ee
Inna Grünfeldt 322 9128
inna.grynfeldt@ajaleht.ee
Eva Klaas 322 9113
eva.klaas@ajaleht.ee
Kristel Kaljuvee 322 9106
kristel.kaljuvee@ajaleht.ee
Fotograafid:
Meelis Meilbaum 5301 7746, 322 9124
meelis.meilbaum@ajaleht.ee
Marianne Loorents 5912 4080, 322 9102
marianne.loorents@ajaleht.ee
Keeletoimetused:
toimetajad: Eno Noorväli 322 9125
eno.noorvali@ajaleht.ee
322 9123
Marju Lina
marju.lina@ajaleht.ee
korrektor:
Helen Laansoo-Hämarik 322 9123
helen.laansoo-hamarik@ajaleht.ee
Küljendus:
Toomas Erapart 322 9121
Andres Ott 322 9124
Reklaamitoimetused:
reklaamitoimetuse peaspetsialist
Kairi Samolberg 5326 7950, 322 9126
kairi.samolberg@ajaleht.ee
müügispetsialist
Airi Bachmann 502 3845, 322 9108
airi.bachmann@ajaleht.ee
müügispetsialist
Ester Salamets 5307 3622, 322 9112
ester.salamets@ajaleht.ee
Väljaandja:
AS Ühinenud Ajalehed
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaas-
tõid toimetada ning lühendada. Kaas-
tõid ei tagastata ega retsenseerita. Välis-
autorite honorarid kantakse autori pan-
gaarvele kord kuus järgmise kuu
5. kuupäeval. Kõik ajalehes Virumaa
Teataja avaldatud artiklid ja fotod on
autoriõigusega kaitstud, nende repro-
dutseerimine, levitamine ning edastami-
ne mis tahes kujul on ilma ASi Ühine-
nud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta kee-
latud.
Sisuliste kaebustega võib pöörduda
pressinõukogusse pn@eall.ee või tel
646 3363. Virumaa Teataja ilmub viis
korda nädalas. Trükk: AS Kroonpress,
Tähe 133, Tartu. Trükiarv 5919.

Esmaspäeval sündis
Rakvere haiglas
üks tüdruk.

Virumaa Teataja 50 aastat tagasi
Igal nädalavahetusel kõla-
vad metsades paugud. Põd-
rajaht on alanud. Rakvere
Jahindusklubi piirkonnas
elab põtru juba üsna arvu-
kalt, kokku üle kolmesaja.
Klubi jahimeestele anti põt-
rade laskmiseks 65 luba. 35
põtra annavad jahimehed li-
hakombinaadile. Esimestena
läksid põdrajahile Kiltsti, Hal-
jala, Võsu ja ETKVL seksioo-
ni jahimehed.
10 aastat tagasi
Tänaest võib umbes 1600
Lehtse valla elanikku pidada
ennast virulaseks, sest vali-
mistulemuste kinnitamisega
on sündinud uus Tapa vald.
Juba eile avati Sõmeru-Pär-
nu maanteel Linnape ristsis-
pidulikult piirimärk, mis tea-
tab, et algab Lääne-Virumaa
ja Tapa vald. Enam ei ole
Lehtse ega Saksi valda ning
ning ka Tapa linn on vaid
omavalitsuse keskus, mitte
iseseisev üksus.

KINNISVARA

Anda üürile 2toaline korter Tapa
kesklinnas. Tel 511 0478.

Anda üürile 2toal k m möbleeritud
korteri Rakveres Vabaduse 78. Tel
528 3159.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja
põllumaad. 504 5215, 514 5215.

METSAMATERJAL

Haljallas müüa 40 l võrkudes kuiva
lepapuud 2 € ja kaske 2,3 € tk. Tel
505 1528.

Müüa kuivi küttepuid. 507 4553.

Müüa küttepuid (ka kuivi) Vinnis.
Tel 5783 8999.

PÕMM - 3 m ja lõhutud odavad
küttepuid. 5646 0921.

Müüa lõhutud küttepuid, ka 3 m.
Metsamaterjali transport. Info
5665 4087.

Müüa lõhutud küttepuid (ka kuivi),
tel 5554 6093.

Müüa lõhutud küttepuid (sang-
lepp ja hall lepp). Info E-R tel 5348
4859.

Müüa lõhutud küttepuid (ka kuivi),
tel 5554 6093.

Müüa lõhutud küttepuid (sang-
lepp ja hall lepp). Info E-R tel 5348
4859.

Müüa lõhutud küttepuid (ka kuivi),
tel 5554 6093.

Müüa lõhutud küttepuid (sang-
lepp ja hall lepp). Info E-R tel 5348
4859.

Müüa lõhutud küttepuid (ka kuivi),
tel 5554 6093.

Müüa lõhutud küttepuid (sang-
lepp ja hall lepp). Info E-R tel 5348
4859.

TÖÖ

Otsin tööd suurfarmis karjakuna,
võin töötada ka traktoriga.
325 2103.

Pakun tööd lammutusel ehitustöö-
oskustega mehele. Tel 501 1040.

Seoses töömahu suurenemisega
võtab AT Transwood tööle
metsaveoautojuhi-tõstukijuhi.
CV saata meilile
info@attranswood.ee
hiljemalt 25. okt.

Tööd saab kogemustega metsa-
töölaine. Info 5456 9931.

Vajan vee- ja kanalisatsioonitorus-

Avaldame siirast kaastunnet
Leilile ja Tiiale peredega kalli isa
VALDEK REBASE
surma puhul.
Töökaaslased
Swedbanki Rakvere kontorist

Siiras kaastunne Tiidule perega
VALDEK REBASE
kaotuse puhul.
Asta, Aili, Leili ja Ellen

Teatame sügava kurbusega,
et lahkumise meie kallist
abikaasa, ema, vanaema ja vanavanaema
ELILLE AUNAPUU
13. IV 1941 - 16. X 2015
Leinavad lähedased.
Hüvastijätt laupäeval, 24. oktoobril kell 11
Rakvere tavandimajas J. Kunderi 6a.
Palume kimpe ja pärgi mitte tuua.

tike ehitajat. 514 3783.

PÕLLUNDUS

Müüa ühe- ja kaheksaühe karpka-
lamaimud. Tel 5804 4646.

Rendin või ostan teie põllumaad,
heinamaad, looduslikku
rohumaad (pakkuda võib kõike).
5858 9054.

Ost. Saksa virtsapüti, DT-55, pres-
si Kirgistan. 5694 0400.

SÕIDUKID

Ostan MB, Sierra, Scorpio, Audi,
BMW, Golfi. Hind kuni 500 €. 5632 3142.

Soovid viia oma vana romu metal-
likkoostust, aitan transpordiga. In-
fo 511 1856.

Toyota Avensis Verso 2.0, D4-D,
85 kW, 2003 a, konks, 7 kohta. Tel
503 0530.

TEENUS

Akumulatsioonipaakide tootmine,
katlad, pelletkaminad, pelletkatlad.
www.soojapood.ee, tel 5553 9162.

A-TORU, sanitaartehtnilised tööd.
5332 4749.

Auto- ja majaklaaside toonimine.
522 2511. www.toonklaas.ee.

Kolitakso. Tel 504 3246.

VIRU MATUSETEENUSED
Rakveres Kunderi 6.
Külmik. 322 3046.
Matuseabi 24 h, 516 1480.

OHTLIKE PUUDE langetamine.
Turu parimad hinnad! Nõustamine
ja konsultatsioon tasuta. www.
puulangetus.eu. Tel 5822 8154.

Septikute paigaldus ja müük. Tel
5757 0202.

Ohtlike puude likvideerimine. Tel
554 9113.

Paakautod (8 m³ ja 4,2 m³) tüh-
jendavad settekaevusid ja väli-
kaimlaid. Tel 5194 4298.

Polsterdan uksi. Tel 5370 3971.

Pressin õunamahla. Tel 5390 9168.

RAKVERE KÜTTESALONG paigal-
dab ja hooldab küttesüsteeme. Tel
558 6786, kyttesalong@gmail.
com.

Seinad soojaks ja tuulepidavaks
TERMOVAHUGA, maja hind
alates 600 €. www.therm.ee,
5660 6010. „SÜSTIME SEINAD
SOOJAKS“.

Suured ja väikesed ehitustööd, pi-
kaajaline kogemus. Tel 5456 9931.

TANTSUMUUSIKA. Kalevband
muudab teie peoõhtu korduma-
tuks. 518 5318.

Avaldame kaastunnet
Evald Aunapuule kalli abikaasa
ELILLE AUNAPUU
surma puhul.
Majarahvas

Südamlik kaastunne Anule ema
ELILLE AUNAPUU
kaotuse puhul.
Töökaaslased OÜst Hannora

Elu on tundmatu tee,
keegi ei tea, kas lõpeb see.
Teatame sügava kurbusega,
et lahkumise meie kallist
abikaasa, ema, vanaema ja vanavanaema
ELILLE AUNAPUU
13. IV 1941 - 16. X 2015
Leinavad lähedased.
Hüvastijätt laupäeval, 24. oktoobril kell 11
Rakvere tavandimajas J. Kunderi 6a.
Palume kimpe ja pärgi mitte tuua.

Pressin õunamahla 0,3 € l (tellija
õuntest). Tel 502 5851.

Vannitubade remont ja torutööd.
77vannituba@gmail.com.

Õigusabi, raamatupidamisteenus-
sed. Turu plats 3-15 (4. korrus),
Rakvere. Tel 528 2337.

Õunapuulõikus. 5637 0220.

MÜÜK

Kartul, porgand ja toorpiim talust.
Kaup koju kätte. 5328 5466.

KÜTI SAEVESKIS saematerjal,
voodri-, põrandalaud. Saeveski-
teenus al 16 € tm. Info 508 9215,
saeveski.toomoni.ee.

Müüa katuse-, sein- ja sileplek-
ki. Hind al 4,15 € m². Saadaval
harja- ja viiuplekid 3 € jm.
Tel 508 6435.

Müüa kooritud kartulit. 516 5692.

Müüa uus ÕHKSOOJUSPUMP
Euro WAC 11R (soojatootlikkus
3,8 kW), 320 €. Tel 520 9960.

Müüa kvaliteetset sõelutud
mulda koos transpordiga.
Tel 507 7365, 506 7196.

PÕRANDALAU, VOODRILAU
JA SAEMATERJALI müük. Vedu
tasuta, hind soodne. 5593 6326.

UHTNA SAEVESKI müüb aasta lä-
bi soodsalt ehituslikku saemater-
jali, immutatud terrassilaudu, sau-
navoodrilaudu ja lavalaudu. Vaata
hinnakirja www.uhtnasaeveski.
com. Transpordi võimalus kraana-
autoga. 5682 7009.

Müüa toidukartulit, kojuvedu.
516 5692.

KASUTATUD ASJAD

Ostan merevaigust kaelakee ja
muid veneaegseid naiste ehteid
(sõled, prossid, sõrmused, käevõ-
ru, kellad jne). ALATI teen hea
pakkumise ja aus asjaajamine. Tel
5639 7329, Liina.

Ostan vanu raamatuid, märke, me-
daleid, münte, paberrahasisid, foto-
sid, postkaarte, maale, graafikat,
mööblit, samovare, kellasisid, ehteid
jne. Tel 5829 9810.

Ostan veneaegsetele fotoaparaati-

Südamlik kaastunne
Juta Kütile kalli isa
ENDEL KÜNSARI
surma puhul.
Töökaaslased Rakvere
täiskasvanute gümnaasiumist

ELILLE AUNAPUU
Avaldame kaastunnet
Anule lähedastega
ema, abikaasa, vanaema
ja vanavanaema kaotuse puhul.
Riina ja Ants

Iga lahkumine on raske,
iga teesaatmine kurb ...
Kallis Ülle lastega,
meie siiras kaastunne
armsa isa kaotuse puhul.
Lääne-Virumaa
Puuetege Inimeste Koda

TEEME KOMBINEERITUD SURVEPESUAUTOGA JÄRGMISI TÖID:

kanalisatsiooni- ja sadeveetorustike survepesu ning
ummistuste likvideerimine, settepaakide tühjendamine ja
puhastamine, kanalisatsioonipumplate puhastamine,
imbkaevude ja torustiku pesu, välistrasside veega täitmine
ja surveproovid (vajalik 0,5" või 1 ¼" sisekeermega ühendus).
Fekaali, liiva, muda imemine ja transport.

Veepaagi maht 6 m³, imupaagi maht 6 m³.
FEKA EKSPRESS OÜ, info 5381 9930.

esitlevad:

HOIDISTE-KONKURSS “Paabu 2015”

- 2 kategooriat: soolane ja magus
- Osalemiseks too Virumaa Teataja toimetusse (Pikk 8) üks purk hoidist
- Hoidiseid ootame tänasest kuni 19. novembri kella 15ni
- Võistlustööle lisa leht osaleja nime, kontaktandmete ja retseptiga, märgi kas tegemist on soolase või magusa hoidisega
- Osaleda võib mõlemas kategoorias ja mitme võistlustööga
- Autasustamine toimub 20. novembril

Üritust toetavad:

dele sobivaid objekte (Industar, Helios, Mir, Jupiter jne), makro-
lõõtsa, binokleid, optikat, albu-
meid, vanu fotosid, negatiive ja
muud fotograafiaga seonduvat. Tel
5872 5458.

KOOLITUS

Eesti reiki kool. Usui reiki I astme
kursus Rakveres Rahulolupesas
(Pikk 7) 7. ja 8. nov kl 11-17. Kursu-
se maksumus 110 eurot. Vajalik
eelregistreerimine. Info 516 0363,
Veronika.

LOOMAD

Ostan liha- ja piimatõugu lehm- ja
pullvasikaid. pt.lihakari@gmail.
com.

Mälestame sõbralikku
ANDRUS KULDVÄLJA
ja avaldame kaastunnet
lähedastele.
Rakvere haigla
pesumaja kollektiiv

Avaldame kaastunnet
Tarmo Petaile isa surma puhul.
Linnaliini bussijuhid

Südamlik kaastunne
Mardile abikaasa
ALIDA UUSTALU
kaotuse puhul.
Naabrid Lubja 6 ja Ehituse 11

Avaldame kaastunnet
Tiit Veebelile perekonnaga
isa kaotuse puhul.
Töökaaslased autovedudest
ja Helle

OST

Metsakinnistute ja raie ost
(sobivad ka osaliselt raiutud
ja hüpoteebiga koormatud
metsakinnistud)
Aitame metsakavade koostamisel
ja paberite vormistamisel
Tel 525 9788 • harry@grundar.ee
faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

Ostame mesilasvaha, hind vasta-
valt kvaliteedile alates 5,5 €/kg.
Võimalus vahetada mesindus-
inventari vastu. Mesinduspood Rak-
veres Laada 17, tel 5363 5082, T-R
10-17, L 10-15.

Mälestame
Tänavääre talu peremeest
HEINO LEHTMETSA
Siiras kaastunne
Luulele ja lastele peredega.
Peetri talu peremees
Aarne abikaasaga

Avaldame sügavat kaastunnet
Luulele lastega
armsa abikaasa, isa, vanaisa
HEINO LEHTMETSA
kaotuse puhul.
Marje, Tiina, Marianne, Hillar

Siiras kaastunne
Sille-Riinile perega
kalli ema, ämma ja vanaema
kaotuse puhul.
Malle ja Sirje perega

Meie siiras kaastunne
Leena Trilljärvele
kalli ema kaotuse puhul.
Töökaaslased ASist Estonian Cell

Rakvere Autokool Rakvere, Aia 16 Info ja reg tel 515 2340 tarmo@e-autokool.ee

- Veoauto-, bussi- ja taksojuhtide ametikoolitus (35 ja 70 tundi) 7. november kell 10.00
- B-kat mootorsõidukijuhi koolitus 17. november kell 18.00
- D-kat (buss) mootorsõidukijuhi koolitus 9. detsember kell 18.00

Näiteks 350 €, laenu tähtajaga 48 kuud, makse 11.67 €/kuus

Väike-Maarja AUTOLAMMUTUS

Kasutatud varuosad Euroopa ja Jaapani autodele

Rehvivahetus ja remont

Treileri rent

Ostame avariilisi autosid

Tel 326 1463, 504 3022, 558 3666 rannel@hot.ee www.hot.ee/rannel

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluaäred, lepikud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee www.reinpaul.ee

Sõmeru Vallavalitsus

võtab tööle osalise tööajaga

SPORDIJUHI,

kelle peamine ülesanne on valla sporditöö planeerimine, koordineerimine, juhtimine ja spordiürituste korraldamine.

Kandidaadilt eeldame:

- algatusvõimet ja loovust uute lahenduste väljatöötamiseks ja elluviimiseks
- orienteeritust valla elanikkonna huvidel
- sihikindlust ja sportlikku ellusuhtumist

Kasuks tuleb:

- spordiüritustel osalemise ja korraldamise kogemus
- treeneri kvalifikatsioon ja treeningute läbiviimise kogemus

Konkursil osalemiseks saata CV ja avaldus aadressile Kooli 2, Sõmeru alevik, 44201 Sõmeru vald või e-postile vald@someru.ee hiljemalt 28. oktoobriks 2015.

Info tel 322 1021.

BORKHOLM EHTUS OÜ

KATUSETÖÖD • KATUSEMATERJALI MÜÜK
VIHMAVEESÜSTEEMID • FASSAADITÖÖD
SISEVIIMISTLUS • REMONDITÖÖD • MÜÜRITÖÖD
KROHVIMISTÖÖD • PLAATIMINE • PLEKITÖÖD

tel +372 51 82 940 borkholmehitus@gmail.com

AS Rakvere Metsamajand valmistab

- PUIDUBRIKETTI
- ELUMAJU
- SAUNU JA SUVILAUD
- VOODRILAUDU

Tel 326 0850 HINNAD SOODSAD.

Metsamajand www.rakveremm.ee

Tartu mets

ostab metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis

Tel 5557 7007 janno@tartumets.ee www.tartumets.ee

VIRU KLIIMA AASTAST 1993

www.virukliima.ee

ÕHKSOOJUSPUMBAD
ÕHK/VESI SOOJUSPUMBAD
MAASOOJUSPUMBAD

Küttelahendused projektist seadistamiseni.

Võidu 3, Rakvere, tel 322 3742, 517 8973, info@virukliima.ee

Korteriühistutele ehitustegevuse OMANIKUJÄRELEVALVE ja TEHNILISE KONSULTANDI TEENUS.

Tel 504 7426, e-post: tarvaprojekt@tarvaprojekt.ee

www.tarvaprojekt.ee

VIRU KEEMIA GRUPP AS

on 2150 töötajaga kümnest tütarettevõttest koosnev kontsern Ida-Virumaal. Grupp on Eesti suurim keemiatööstusettevõtte, mille 2014. aasta käive oli ligikaudu 196 miljonit eurot.

VIRU RMT OÜ on kontserni tütarettevõtte, mille põhitegevusalaks tehnoloogiliste seadmete hooldus ja remont, metallkonstruktsioonide tootmine ja montaaž, veevarustus-, kanalisatsiooni- ja tehniliste võrkude ehitus ja remont ning automaatikasüsteemide projekteerimine, montaaž ja tarkvara väljatöötamine.

Ootame Viru RMT OÜ meeskonnaga liituma

METALLITÖÖDE MÜÜGIJUHTI,

kelle põhiülesanded on:

- kliendisuhete loomine ja hoidmine
- klientide nõustamine ja lahenduste pakkumine
- hinnapakumiste koostamine
- müügiläbirääkimiste pidamine
- müügitehingute vormistamine
- aruandluse koostamine

Sobival kandidaadil on:

- varasem töökogemus metallitööstuses
- tehniline haridus (soovitavalt mehaanika)
- väga hea läbirääkimisoskus
- oskus iseseisvalt ja tulemuslikult tegutseda
- eesti, vene ja inglise keele oskus

Pakume:

- motiveerivat töötasu
- kontsernipoolset tuge asjaliku meeskonnaga
- püsivat töökohta arenevas ettevõttes

Sooviavaldus koos CV-ga palume saata hiljemalt 28. oktoobriks e-postile aleksandra.mandre@vkg.ee märgusõnaga „MÜÜGIJUHT“.

Lisainfo tel 5686 9529 (Albert Rehema).

UKSEKESKUS

- puidust siseuksed al 83 €
- valged profiiluksed al 70 €
- valged sileuksed al 60 €
- välisüksed al 250 €
- laudisega välisüksed al 172 €

Kõik hinnad koos lengidega.

Värvimine, peitsimine, lakkimine

OÜ UKSEKESKUS
RAKVERE, Narva tn 38B
Tel 5346 1941, 510 9092; fax 325 1561
ravextrans@hot.ee, uksekeskus@uksekeskus.ee

www.uksekeskus.ee

Ei näe bussiaegu?

Pole hullu, broneeri aeg ja me leiame Sinu nägemisprobleemile lahenduse!

Asume Koidula tn. 1, Tsentrumi ärikeskuse II korrusel. Broneeri aeg tel 324 0301 või info@silmatervis.ee

Eesti Nägemistervise keskus

tel. 324 0301 | silmatervis.ee | Koidula 1, Rakvere

HOOAJA SOODUSMÜÜK!

LIPUNASTID!

Lipumast 6 m 155 € (enne 180 €)
Lipumast 7 m 175 € (enne 205 €)
Lipumast 8 m 190 € (enne 220 €)

Hinnad sisaldavad käibemaksu.

KÕIK LAOS OLEVAD VÄRVILISED LIPUNASTID -50%

Lipumasti transport
Lääne-Virumaal 35 € ja paigaldus 60 €.
Hinnad sisaldavad käibemaksu.

Helista kohe tel 5565 5009 Schwenn või saada meil schwenn.seene@gmail.com.

Swella OÜ

TULE DISCOLE

SALTOFEST

UV-VÄLGUS

LASER

ÄGE PIDU LASTELE

DISCOPALLID

NÄOMAALING

23. oktoober 17:30 - 21:30

KOHTADE ARV ON PIIRATUD
VÄATA KOHE WWW.SALTOKESKUS.EE